

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

AFGANGSPRØVERNE OG AARSPRØVEN

i

Frederiksborg lærde Skole 1883.

Ved

C. Berg,
Skolens Rektor.

Indhold: I. Til Overvejelse. — Et Stykke af en Skoletale.
II. Skoleefterretninger.

Frederiksborg.

Trykt i Chr. Hansons Officin.

1883.

I.

- Indhold: 1. Til Overvejelse, S. 1.
2. Et Stykke af en Skoletale, S. 13.

I.

Til Overvejelse.

Det, Skolerne stedse have trængt til og i Fremtiden ville trænge til, er Ro. Men enhver Skolemand véd af egen Erfaring, at denne i disse Tider ikke er tilstede. Det er ikke blot de enkelte Læregjenstandes Berettigelse, deres Forhold til hinanden og deres methodiske Behandling, som volde Bryderi, — sligt viser Pædagogikens Historie Exempler paa ogsaa fra andre Tider —, men der er i vor Tid kommen en langt mere betydningsfuld Faktor til, som ryster den højere Skole i dens Grundvold.

Kampen for Tilværelsen, Kampen for at berede sig og sine den bedste Maade at leve paa har opildnet vor Tids Mennesker i en Udstrækning og med en Bevidsthed, som ingensinde tidligere. Men for at kunne indlade sig i en saadan Kamp maa man være orienteret i Nutiens uhyre Mangfoldighed; og dette kan, da Menneskelivet er saa kort, kun ske ved Skolens Hjælp. Deraf kommer den overordentlig stærke Søgning til den højere Skole rundt om i Landene. Hos os er vel dette endnu i sin Begyndelse, men dog er i Statsskolen Discipeltallet steget i 7 Aar fra 1110 til 1719 eller over 35 pCt., og i de private Skoler og i de saakaldte Kursus i en endnu højere Grad. Der er vist ingen tænksom Mand, der ikke glæder sig over denne i

de forskjellige Lag af Befolkningen saa stærkt fremtrædende Lyst til at erhverve sig ordentlig til Rette lagte Kundskaber. Men ét er det, at Lysten er tilstede, et andet at faa denne tilfredsstillet og tilfredsstillet paa rette Maade. Thi mangt og meget maa nødvendigvis ændres eller ombyttes med andet, før alt kan komme i Orden. Jeg skal her blot fremdrage et Par Punkter, som synes mig mest iøjnefaldende.

a. Lærerstanden.

De nye Elementer, som nu ønske sig optagne i den højere Skole, ville paa den ene Side ofte bringe med sig fortrinlige Evner og en tidlig hærdet Villie, men paa den anden Side ville de fordre navnlig i de nederste Klasser (tolvaars Alder) stor pædagogisk Indsigt hos Lærerne, dels fordi Disciplene ville blive meget forskelligartede, og de Kundskaber, som de bringe med sig, være erhvervede paa meget ulige Maade, dels fordi Klasserne ville blive større. Men tør vi sige, at den lærde Skoles begyndende Lærere i Reglen ville møde til deres Gjerning med den praktiske Uddannelse, der nu maa stilles til den docerende? Og dog er det netop i de laveste Klasser, at der strax vil behøves Lærere med pædagogisk Indsigt. Hvis nogle derfor endnu mene, at, naar blot Lærerkandidaten er vel hjemme i sin enkelte Videnskab, han ogsaa strax kan begynde at være Lærer, saa maa denne Kulsviertro opgives. Jeg nægter naturligvis ikke, at der kan være Lærerkandidater, der som medfødt Aandsgave, strax naar de begynde at undervise, ere i Besiddelse af Evne til at meddele deres Kundskaber i en for yngre passende Form og bringe dem til Forstaaelse deraf og i det hele forstaa at sætte sig paa Drengens Standpunkt, føle og tænke med ham. Men dette er Undtagelser, medens en saadan Dygtighed uden Undtagelse bør være tilstede hos enhver, der nu vil tilbyde Skolen sit Arbejde.

Lærergjerningen er en Kunst, der skal og kan læres. Men til en Kunst hører indre Kald og Talent. Manglen herpaa kan ingen Vejledning erstatte. Det bedste, som Læreren formaar at byde sine Disciple, vil aldrig kunne være noget tillært, det maa tværtimod være noget, der fremgaar af hans indre Personlighed. Men da Undervisningsevnen ligger mere eller mindre latent hos de fleste Lærerkandidater, maa det med al Eftertryk forlanges, at de, førend de begynde deres Kald som Lærere, erholde Lejlighed til at uddanne sig praktisk til deres Livsgjerning. Ogsaa af en anden Grund bør dette Forlangende opfyldes. Det tør nemlig ikke nægtes, at der findes meget kundskabsrige Kandidater, som ved et Fejlsyn paa deres Begavelse have bestemt sig til at gaa Skolevejen. For disse vil det være i høj Grad af Vigtighed, at de paa nært Hold lære Skolelivet praktisk at kjende, inden de afgjørende komme ind i en Virksomhed, der ellers let vil berede dem selv mange Skuffelser og tilføje mangan Discipel ubodelig Skade. Vi se da ogsaa, at Spørgsmaalet om praktiske Lærereksamina er paa Dagsordenen rundt om i Landene. I Preussen, der allerede for et halvt Aarhundrede siden har havt saadanne, har man fra Regeringens Side arbejdet for at faa endnu mere betryggende Prøver, især paa Grund af det over hele Landet fremdragne Spørgsmaal om Disciplenes Overbebyrdelse. Thi det kan der vel ikke herske nogen Tvivl om, at en væsentlig Aarsag til Overbebyrdelse, hvor den finder Sted, maa tilskrives methodiske Misgreb hos den begyndende Lærer. Man har saaledes paaberaabt Tilfælde, hvor en uøvet Lærer i sin Iver har ladet en Klasse i det første Kvartal gjeennemgaa næsten hele Aarets Pensum. Hos os er det min Overbevisning, at, hvis virkelig Overbebyrdelse ikke af en enkelt Discipel — thi det kan aldrig undgaas — men af Flertallet i en Klasse finder Sted, dette da især maa søges i Ubehjælpelighed hos Læreren. Ja! siger man, det er vistnok sandt, at en

Lærer burde have praktisk Indsigt i sin Gjerning, inden han ansattes af Staten, men hvor er det muligt at skaffe ham en saadan? Den vordende Læge indvies praktisk til sit Kald paa Hospitalerne, men hvorledes kan der skaffes vordende Lærere Prøveskoler og praktiske Anvisninger? Nogle enkelte kunne vel ved Hjælp af Bekjendtskaber eller paa Grund af fremragende Anlæg finde Ansættelse ved de private Skoler i Kjøbenhavn, men enhver véd, at dette nu for Tiden næsten er umuligt for almindelige Provsstuderer i større Antal.

Efter hvad jeg hører, har man godt Haab om, at der vil blive indrettet en theoretisk Lærereksamen, idet den filologiske Embedsexamen og Magisterconferenserne omordnes saaledes for den, som søge Ansættelse ved Skolerne, at der dannes et vist Antal Grupper af alle de Videnskabsfag, som læres i Skolerne, og at saa de studerende kunne vælge mellem disse. Hvis der virkelig, som det forsikres, er Udsigt til saadanne Prøver, vil der selvfølgelig ogsaa blive taget Bestemmelse om den praktiske Uddannelse af Lærerkandidaten. Det, som vil foraarsage Vanskeligheder i denne Henseende, bestaar i at faa Skoler, hvor de vordende Kandidater praktisk kunne dannes til deres Virksomhed. Metropolitanskolen, hvor Disciple først optages i deres 12te Aar, er allerede af den Grund mindre skikket dertil, og kan desuden ikke ene overtage hele Arbejdet. At henvise Lærerkandidaterne til Skolerne i Provinserne er af let iøjnefaldende Grunde ikke gjørligt. Men Kjøbenhavn har en Institution, som kan bugte Opgaven, hvis den vil, det vil sige, hvis den finder, at der stilles visse af dens Lærere saadanne Fordele i Udsigt, som kunne veje lidt op imod det forøgede Arbejde. Den Institution, som jeg har tor Øje, ere de store private Skoler for den højere Undervisning i Kjøbenhavn. Uden at indlade mig videre paa, hvad der kan siges for eller imod disse Skoler, hvem jeg i taknemlig Erindring skylder min pædagogiske Dannelse, vil jeg blot udtale, at de nu

engang ere tilstede som et nødvendigt Led i Kjøbenhavns Undervisningsvæsen, og at de spare Staten mange Tusinder Kr. aarlig. Regering og Rigsdag synes ogsaa at have anerkjendt dette, ved at der er bevilget Pension til enkelte private Skolebestyrere og til deres Enker. Da det for disse Skoler har stor Betydning, at de kunne beholde enkelte Lærere i en længere Aarrække, ville vistnok de private Skolers Bestyrere gaa ind paa en Foranstaltning, der foruden at gavne Skolesagen i Almindelighed tillige vil give dem Lejlighed til at sikre lidt deres ældre Læreres Stilling. Naar det blev, jeg vil ikke sige en Lov, men et Slags billig Vedtægt, at en Lærer, der havde virket 25 eller 30 Aar med 24 eller 30 Timer ugentlig ved en højere Privatskole, kunde vente Pension, hvis han trængte dertil, saa tror jeg ogsaa, at de fleste private Lærere vilde være villige til at have en yngre Lærer som Auscultant hos sig i Timen og meddele ham sine Erfaringer, og at Bestyreren fra sit Standpunkt vilde gjøre det samme. Men paa denne Maade vilde man komme ud over en af de større Vanskeligheder med at faa en praktisk Lærereksamen ordnet. Hvordan Examenskommissionen her bør være, og hvorledes den skal udføre sit Hverv, vil vel ikke fremkalde store Vanskeligheder.

b. Disciplene.

Der har vist aldrig været en Tid, hvor baade den fyldigere og den tarveligere Skoleundervisning har været i den Grad Gjenstand for Folkenes Opmærksomhed som for Øjeblikket. Og det er ganske naturligt, thi ingensinde har man tydeligere udtalt, at Samfundet er til for Individernes Skyld og ikke Individerne for Samfundets, eller klarere følt, at man kun kan forandre Samfundet ved først at forandre Individet, hvad ene kan ske ved Hjemmets og Skolens Hjælp. Lægger man Mærke til Bevægelserne i Skolernes Liv hos de tre store Kulturstater, vil

man sé, at der ved Siden af den sørgelige Kappelstrid om, hvem der kan frembringe de mest ødelæggende Krigsmidler, gaar en Bestræbelse, der lover en lysere Fremtid, Iveren for at lære andre Landes Undervisningsvæsen at kjende.

Medens England henter Undervisningspligt for alle, offentlige Prøver og Skolernes Forhold til Staten fra Kontinentet, ser Tyskeren med Beundring og Misundelse paa den aands- og legemsfriske engelske Yngling, der efter endt Skolegang vel kun har et i Forhold til en tysk Gymnasiast lille Kundskabsstof inde, men har faaet sin Legemskraft udviklet*), sit Frihedssind reguleret, sin Karakter fæstnet og sin religiøse Følelse styrket. Men kun de store Stater have aandelige og materielle Kræfter nok til stedse at indrette deres Skolevæsen i Overensstemmelse med hele deres Særegenhed som Nation. De smaa Folk have i Reglen fra Begyndelsen af dannet navnlig deres højere Skolevæsen med en eller anden af disse Nationer for Øje. Stor Agtpaagivenhed maa derfor være tilstede nu, forat der ikke skal foretages Forandringer, som mulig passe for den eller den store Nation, der har følt Trang til dem, men ikke just ville fremme en jævn Udvikling hos de mindre, der netop, fordi de ere mindre, lettere kunne give deres Skolevæsen en Form, hvorved de enkeltes aandelige Liv bedst sker Fyldest.

---

*) I Berl. Tagebl. findes en ret karakteristisk Udtalelse af en tysk Videnskabsmand, der var tilstede ved et Maaltid i en af de gamle engelske Skoler: „Als ich das junge England“, siger han, „so die ungeheuren kalten Braten, essen, und schwere Humpen Ale dazu trinken sah, da verwunderte ich mich nicht mehr über die blühenden Gesichter, die leuchtenden Augen und die energischen Bewegungen der Schüler. Armer deutscher Jüngling, der von Examen zu Examen gehetzt wird, der früh kurtzsichtig, blutarm und nervös werden muss, den man zweimal wöchentlich in die Turnhalle schickt und dem man, während seine Jugendkraft vergeudet wird, sagt — dass das viele Essen eine Gewohnheit sei!“

Studenternes Antal ved de tyske Universiteter er i de sidste ti Aar steget en Del over 50 Procent, og siden 1878 over 80 Procent. I Preussen er Gymnasiernes Antal tiltaget 15 Procent, og Gymnasiasternes 25 Procent.*) Det er Tal, der nok maa vække Eftertanke ogsaa hos os, hvor, som vist ovenfor, en stærk Stigning har fundet Sted. Stræben efter Kundskaber, der i saa høj Grad karakteriserer vor Tid, er visselig hos nogle af dem, der søge de højere Skoler, fremgaaet af en ren videnskabelig Trang, men de fleste have hengivet sig til Studeringer for derigjennem at opnaa en Livsstilling. For Universitetet har det naturligvis stor Betydning, at det søges af mange, forat de mest kaldede i Nationen kunne udfindes; men for Regeringen stiller Sagen sig noget anderledes, da den ikke har Brug for saa mange Embedskandidater. Der vil let af disse, hvis alt faar Lov til at gaa sin rolige Gang, i Aarenes Løb kunne danne sig et sørgeligt Proletariat, bestaaende af Folk, der have tilbragt den bedste Del af deres Ungdom med at forberede sig til en Virkekreds, de ikke kom ind i, fordi de ikke kunde bestaa i Kappelstriden med deres aandelig rigere udrustede Medbejlere. I Tyskland, hvor Studenter spille samme Rolle, som Handelskommiser i Nordamerika, er der foreslaaet flere Veje forat raade Bod paa Overfyldning af „der gelehrten Berufsklassen“, men de synes mig i højeste Grad forkerte. Man har saaledes foreslaaet at skærpe endnu i højere Grad de offentlige Prøver. Men selv i Tyskland, hvor Forgudelse af Kundskabsmassen dog florerer saa stærkt, har dette ikke fundet Anklang. Skoledisciplenes Overlæsselse med Arbejde**) er tvertimod i dette Land

---

*) Jeg læste forleden i et tysk Blad, at der ved Berlineruniversitetet for Øjeblikket er 1400, der studere Jura, medens 700 juridiske Kandidater vente paa Befordring.

**) Man maa erindre, at en Discipels Arbejde i et tysk Gymnasium lavt anslaaet, er en tredie Del større end vore Disciples.

Gjenstand for grundig Undersøgelse af forskjelligartede Kommissioner. Et andet Middel har man troet at kunne finde i en Forandring af Skolekontingent, saaledes at baade Skolepengene bleve højere, og Lettelser ophævedes. Man har sagt: Staten kan jo faa Embedsmænd nok uden at betale noget for deres Oplærelse. Borttages Statsunderstøttelsen, vil med det samme Søgningen til de højere Skoler passende indskrænkes. Men denne snæverhjærtede Apotheose af Rigdommen har ligesaa lidt som den foregaaende af Intelligensen tiltalt disse Landes Repræsentationer. Endelig er der kommen en tredie Betragtning frem i den sidste Tid, der, hvormeget sandt den end kan indeholde, dog vel maa kaldes en Anakronisme. Der hører ikke, siger man, en særlig stor Begavelse til for den større Del af de Embedsmænd, som Staten behøver; og selv for dem, der ville gjøre en højere Carriere, er en middelmaadig Begavelse tilstrækkelig. Det, som det kommer an paa, er den Aand, hvori Mennesket fra Ungdommen af er opvoxet, og den Luft, som han fra Fødselen af har indaandet, eller med andre Ord den Indflydelse, som Hjemmet og de nærmeste Omgivelser have udøvet. Naar, siger Forfatteren til dette Forslag, vi betegne Frederik Wilh. I. som Skaber af en ubestikkelig, pligttro Embedsstand, saa er dermed udtalt, at vi tro paa en fortløbende Tradition, der gaar fra den ene Generation til den anden, og som vel ogsaa forplanter sig fra Forgænger i Embedet til Efterfølgeren, men som har en langt virksommere og paalideligere Bærer i Forplantelsen fra Faderen til Sønnen. Denne Betydning af Familietraditionen have Folkene for Aartusinder siden haft en Følelse af. Derfor kalder Homer Lægerne Asklepios' Sønner. Det var denne Anskuelse, der gav det ægyptiske og indiske Kastevæsen deres Fasthed. Frederik den 2den af Preussen hyldede ogsaa denne Mening; thi uagtet han ellers var en ivrig Reformator, rørte han ikke ved den strænge Adskillelse mellem Stænderne. Den Forstening, som derved opstod,

var visselig sygelig, men paa den anden Side har den moderne Individualisme ogsaa her kastet Barnet ud med Badevandet. Netop for almindelig begavede Naturer er det af stor Betydning, at de forblive i den Stand, i de Anskuelser, hvori de ere opvoxede. Der spares dem derved Arbejdet med at sætte sig ind i andre Former og Anskuelser. De tabe ikke let Ligevægten ved stærk Stigen eller Synken. Naar der altsaa forhandles om ved Forhøjelse af Skolepengene at indskrænke Søgningen til den lærde Skole, mener Forfatteren til det her omtalte Forslag at burde anbefale, at der gives Sønner af visse Klasser af Embedsmænd Ret til at søge den lærde Skole for lavere Skolepenge, men at alle andre skulle betale forhøjede, ikke fordi man derved har til Hensigt at pleje Kasteaanden, men fordi man vil komme den Fordring imøde, som Folket har nedlagt i Ordsproget: „Skomager bliv ved din Læst“.*)

Den Overbevisning om og Tillid til Kundskabers Betydning og Dannelsens Magt, der mere og mere gribe nye Lag af Befolkningen, kan ikke saaledes standses ved ydre Midler, thi Bevægelsen hænger sammen med mange Sider, som Livet nu frembyder. Den énsidige manuelle Færdighed og den dermed følgende mere indskrænkede Aandsudvikling, som nu maa fremkomme hos den store Arbejderbefolkning, der betjener Maskiner eller enkelte Dele deraf ikke blot i de egentlige Fabriker, men ogsaa paa Mark og i Lade, tænker ingen paa at forebygge ved at slaa Maskinerne i Stykker og ty tilbage til Haandarbejde og de smaa Værksteder. Men man søger at bøde paa Aandsudviklingens Ensidighed ved at oprette nye Slags Undervisningsanstalter, Aftenskoler, Søndagsskoler, Fortsættelsesskoler o. l., hvor baade Aand og Haand kunne komme til deres fulde Ret. Saaledes gjælder det ogsaa

---

*) Vi Danske have ogsaa et Ordsprog, der lyder: „Smaat Folk har og stort Hjærte.“

om, ikke at vanskeliggjøre Vejen til den fyldigere Skoleundervisning for de Børn, hvis Forældre kunne og ville forunde dem at arbejde til deres Fremtids Bedste, men at lede den nuværende stærke Søgning til den højere Skole ind paa Veje, hvor de unge kunne tilegne sig en sand Almendannelse. Men hvorledes den Undervisningsanstalt skal være ordnet, som kan yde en saadan, det er det store Spørgsmaal. Det er let nok at sige, at man skal stræbe henimod en Enhedsskole og derved forebygge den Spaltning i hele Nationens Aandsliv, som maa indtræde, hvis særskilte Realskoler og særskilte lærde Skoler uden indbyrdes Forbindelse komme til — hvis jeg tør bruge et saadant Udtryk — at være Konkurrenter om Danmarks Ungdom, forsaavidt denne stræber efter en fyldigere Skoleundervisning. Lader os kaste et Blik paa Vanskelighederne. Paa den ene Side siger man, at den moderne Kultur, der har udviklet sig med en saa stor Fylde og Rigdom, er uundværlig for enhver, som skal leve derunder og vil forstaa sin Tid. Men „at leve i Tiden, uden at vide Tiden, er som ikke at være“. Man fordrer derfor, at der skal skjænkes den en fremtrædende Plads. Paa den anden Side vil man have Oldtidsstudiet, hvorpaa den højere Skole fra Begyndelsen af er opført, bevaret i Skolen. Fremdeles forlange nogle, at Skolen skal være saadan, at den kan yde alle sine Disciple Muligheden til en hensigtsmæssig Forberedelse for de forskjellige Fag i Statstjenesten, i Handels- og Industriverdenen, i Kunst- og Videnskab, hvortil der forlanges en fyldigere Skoledannelse. Derimod paastaa andre, at hverken den lærde Skoles sproglig-historiske Retning eller den matematisk-naturvidenskabelige kan indskrænke sit Stof, hvis en solid Dannelse i hver af Retningerne skal resultere deraf. Hvorledes disse og mange andre*) for-

---

*) Af disse skal jeg her endnu berøre en, fordi den har stor økonomisk Betydning. Der fordres, at Skolen skal være saaledes

skjellige Fordringer kunne ske Fyldest, er ikke let at faa Rede paa. Den Ledestjerne, hvorefter der maa styres, tror jeg, er Enhedsskolen. Men hvor fuldstændig den kan naas, er kun Erfaringen istand til at afgjøre.

Det forekommer mig, at den Dualisme, som Skolelovforslaget af 1881 har opstillet, vil være en heldig Begyndelse til Reformen. Vi ville efter det faa en egentlig lærd Enhedsskole og en Realskole med en treaarig lærd Overbygning. Dette er klogt udtænkt og mere imødekommende mod de nye Samfundslag, der ville have Del i den fyldigere Skoleundervisning, end nogen Skolelov eller Lovforslag hos vore Naboer mod Syd og Nord.*) Jeg skal her gaa ind paa bestemte Enkeltheder. Mange Forældre ere ikke til Sinds at bekoste Skolegang for deres Sønner til disses 18de eller 19de Aar, naar de ikke — efter menneskelig Beregning — have paalidelig Sikkerhed for, at deres Sønner besidde tilstrækkelige Evner og en fast Villie til at gaa den studerende Vej. Disse kunne sætte Sønnerne i Realskolen, hvor Drengene baade selv kunne faa tilstrækkelig Lejlighed til at prøve deres Lyst og aandelige Kræfter og gjøre klart for Skolen og Hjemmet, i hvilken Retning deres Begavelse gaar, førend de slaa ind paa Vejen til Universitetet. Af ikke ringere Betydning er ogsaa følgende. Det kan ikke nægtes, at der hos ikke faa alvorlige Mænd i disse Tider hersker Mistillid til, for ikke at sige Animositet mod den gamle Skole

---

ordnet, at de Disciple, som enten strax ved Optagelsen i den lærde Skole ere bestemte til kun at gaa til 4de Kl.s Oprykningsprøve, eller som i Aarenes Løb have vist Mangel paa Evne eller Lyst til at gaa videre, skulle, naar de forlade Skolen, have modtaget en saa afrundet Aandsudvikling, at de ere orienterede i og forberedte til det praktiske Livs brogede Mangfoldighed. Andre benægte deriud, at en saadan Afslutning for nogle Disciples Vedkommende kan ske uden Skade for de andre Disciples Udvikling.

*) Maaske med Undtagelse af Norge.

med sin gjennem Aarhundreder hævdede gammel-
 filologiske Karakter. Disse Dissenter, der se med Misnøje paa den
 nuværende tidlige Latinlæsning og som mene, at den der-
 paa anvendte Tid kan med større Udbytte anvendes paa
 den nyere Kultur, de nyere Sprog og Literaturer o. s. v.,
 ville, ved at benytte den treaarige Afdeling efter dette
 Lovforslag, faa deres Tro eller Vantro forandret til Viden
 ad Erfaringens vel langsomme, men sikre Vej. Thi der
 vil selvfølgelig gaa lang Tid hen, inden de forskjel-
 lige Anskuelser tilstrækkelig kunne klares i en saa betyd-
 ningsfuld Sag. Men ogsaa for dem, der hidtil med Tillid
 have benyttet den lærde Skole som den bedste Vej til
 en grundig Almendannelse, indeholder Forslaget store
 Fordele, af hvilke den største naturligvis er, at den egent-
 lige lærde Skole bliver en Enhedsskole, i hvilken Mathe-
 matiken ikke hører op der, hvor den først ret kan fattes
 af de fleste Disciple, og Latinen ikke der, hvor der først
 kan ventes noget egentligt Udbytte af Forfatterlæsning.

II.

Et Stykke af en Skoletale Dagen før sidste Juleferie.*)

„1882 vil blive et Mærkeaar i denne Skoles Historie. Det var i Aar første Gang, at Dimittender, der havde nydt deres Forberedelse i Elementarskolen, indstillede sig til Afgangsprøve for studerende, og det lykkedes ligeledes i Aar ikke blot at faa to højst nødvendige Byggeforetagender — de største efter Skolens Stiftelse — fuldendte, men ogsaa at tage Rummene i Brug inden Aarets Udgang. Spørger man om Grunden til, at en forhen saa lille Skole har udviklet sig saa stærkt, da maa denne vel for en Del søges baade i Tidsomstændighederne i Almindelighed og i stedlige Forhold. Men vi Lærere tilegne os dog ogsaa nogen Fortjeneste i denne Retning.

Kjære Disciple! Jeg er nu i den Alder, hvor man ofte kommer til at tænke paa, hvorledes det i Fremtiden vil gaa med det, som man har sat sit Liv ind paa, har stridt og arbejdet for. Det vil derfor ikke synes ubetimeligt, at jeg her kommer med følgende Opfordring til Eder. Denne Skoles Stilling er noget forskjellig fra Landets øvrige lærde Skolers. Det, der skaffer en Undervisningsanstalt Tillid, er Godheden af dens fuldmodne Frugter, eller med andre Ord: det er Beskaffenheden af

---

*) Jeg har optaget dette Stykke her for paa denne Maade at bringe fordums Disciple min hjærteligste Tak, fordi de paa min Fødselsdag forrige Sommer saa venligt mindedes vore fælles Kampe og Arbejder i tidligere Tider.

Afgangsklasserne, af sjette, femte og fjerde Klasse, hvorefter en Skole bedømmes. Det er ogsaa derfor, som jeg andetsteds har gjort opmærksom paa, at Byerne baade i Tyskland og Frankrig og i vore to Frændelande stræbe efter — nogle endog ud over Evne — at skaffe sig fuldstændige Skoler, hvori i det mindste saalænge, som I leve, Studentereksamen, maaske i en noget forandret Skikkelse, vil indtage en fremtrædende Plads. Men nu træffer det sig saaledes, at Flertallet af Kandidaterne i de øvrige lærde Skoler er fra selve den By, hvori Skolen ligger, saa at der altid vil være en fast Stok af Byens egne Børn, der kunne fylde noget i de højere Klasser, naar de magre Aar komme. I vor Skole derimod er kun en forholdsvis ringe Brøkdal af dem, som dimitteres, fra selve Hillerød. Denne Skoles Bestaaen er derfor aldeles afhængig af den Prestige, den vinder ogsaa udenfor Byen. For Øjeblikket har den et godt Lov paa sig, men dette kan svinde bort langt hurtigere end det vandtes, og der vil da gaa lange Tider hen — jeg véd det af Erfaring —, inden det vindes tilbage. Jeg siger derfor til Eder, og da navnlig til Eder, som ere i de højere Klasser: Viser Eders Kjærlighed til Skolen ved en stræng Opfyldelse af Eders Pligter, saaledes som I hidtil have gjort. Der skal ikke blive paalagt Eder mere Arbejde, end I kunne overkomme, og I skulle faa Tid nok til Rekreation. Ogsaa os Lærere bør jeg tage med, naar jeg siger: denne Skole fordrer for at kunne bestaa, at alle, der arbejde i den, anstrænge sig af al Formue. Den lade eller ligegyldige Discipel kan ikke befinde sig vel hos nogen af os Lærere.

Kjære Disciple! Et gammelt Ordsprog siger: „Løn gjør Møjen let.“ I hvor høj Grad har Forsynet dog ikke lønnet alles Arbejde her ved Skolen! Denne Undervisningsanstalt staar nu saa anerkjendt, at der ikke vil rejse sig nogen Tvivl om dens Nytte i Forhold til hvad den koster Staten. Men medens vi saaledes alle se Frugterne af vort Arbejde i det store Discipeltal og i Skolehusets

Udvidelse, er der dog noget andet, der for mig som Bestyrer har en langt større Betydning, og dette er mit personlige Forhold til Disciplene.

I en af sine Dialoger lader Plato — jeg tror — Sokrates sige, at alle øvrige Handelsvarer, som bydes tilfals, kan man tage hjem og ved kyndiges Hjælp prøve deres Godhed, inden man bruger dem, men den Handelsvare, som hedder Skolelærdomme, maa Disciplen optage i sig paa Stedet. Dens Godhed kan først selve Disciplen i Livet prøve og afgive sin Kjendelse om. I ville derfor kunne forstaa, hvor stor min Glæde var, da i Sommers ved min Fødselsdag et Udvalg af Dimittender her fra Skolen ligefra 1866 til 1879 med Sognepræst A. C. Hansen som Ordfører bragte mig en Lykønskning og en værdifuld Gave som Anerkjendelse af min Virksomhed i denne Skoles Tjeneste. Det var en Erindring om en forsvunden Arbejdstid. Men I, kjære Disciple, sørgede for, at Nutiden ikke glemtes paa denne for mig minderige Dag. Langt være det dog fra mig at tillægge mig alt det store og gode, som Eders to Kammerater paa Eders Vegne sagde om mig i Sang og Tale ved denne Lejlighed. Kun ét tilegner jeg mig, en aldrig svigtende Omhu for Skolen og i Skolen. Tak for den kostbare og betegnende Gave, I skjænkede mig. Den hjælper netop til at erindre det, vi alle stadig trænge til at mindes om, at „Tiden vel er lige lang, men ikke lige nyttig“, og at „det ikke er nok at staa tidlig op, men ogsaa at komme til rette Tid.“

II.

Skoleefterretninger.

Indhold: I. Examener, S. 17. — II. Disciplene, S. 26. — III Lærerne og Lærefagenes Fordeling, S. 38. — IV. Det i Skoleaaret læste, S. 42 — V. Skolefester, S. 57 — VI. Fordelingen af Skolens Beneficier og Legater, S. 61. — VII. Videnskabelige Apparater, S. 63 — VIII. Gaver til Skolen, S. 68. — IX Bygningerne, S. 69. — X. Inventarium S. 71. — XI. Uddrag af Skolens Aarsregnskab, S. 72. — XII. Regler for Skolens daglige Orden, S 73. — XIII Bestemmelser i Sygdomstilfælde, S. 75. — XIV. Skolebetalingen, S. 77. — XV. Tilskrift til Forældrene, S. 78. — XVI. Lære- og Læsebøger i det nye Skoleaar, S. 80. — XVII. Tidstavle for Prøverne, S. 83. — **Rettelser.** 88.

I.

Examener.

A. Statsskolen.

1. **Afgangsprøven for studerende Disciple af den sproglig-historiske Retning.** Ifølge det fra Ministeriet modtagne Skema atholdtes den skriftlige Del af denne Prøve den 15de og 16de Juni f. A., den mundtlige fra den 21de Juni til 1ste Juli. Den Orden, hvori Prøven i de forskjellige Fag foretoges, er angiven i forrige Aars Program. Af Undervisningsinspektionen var Docent Dr. Thomsen tilstede og var Meddommer i Dansk, Græsk, Engelsk og Islandsk. Desuden var der sendt fra Ministeriet som Meddommere: Dr. Hejberg i Latin, Dr. J. Paludan i Fransk og Historie og Dr. J. Petersen i Naturlære.

Opgaverne til den skriftlige Prøve, der sendes fra Ministeriet, vare:

Modersmaalet: 1. *Bunden Opgave:* Skildring af Middelalderens Riddervæsen. — 2. *Fri Opgave:* Hvilke ere de vigtigste Lys-sider og Skyggesider ved Livet i de store Stæder?

Oversættelse fra Latin til Dansk: Aeschines, vel acerrimus prudentissimusque oratorum, qui in contionibus Atheniensium floruerunt, in oratione illa saeva, qua Timarchum de impudicitia graviter accusabat, generosum et illustre consilium Lacedaemoniis dedisse dicit virum civitatis ejusdem principem, virtute atque aetate magna praeditum. Populus, inquit, Lacedaemonius de summa republica sua, quidnam esset utile et honestum, deliberabat. Tum exurgit sententiae dicendae gratia homo quispiam turpitudine pristinae vitae famosus, sed facundia praestans. Consilium, quod dabat, acceptum ab universis est, futurumque erat ex ejus sententia populi decretum. Tum unus ex illo principum ordine, quos Lacedaemonii propter actatam dignitatemque tamquam arbitros et magistros disciplinae publicae verebantur, commoto irritatoque animo exsilit, et „Quaenam“, inquit, „Lacedaemonii,

spes erit, urbem hanc et hanc rempublicam salvam inexpugnabilemque diutius esse posse, si hujusmodi hominibus consiliariis utemur? Si proba ista et honesta sententia est, quaeso vos, ne sinamus eandem dehonestari turpissimi auctoris contagione.“ Atque ubi hoc dixit, elegit virum fortitudine atque justitia praeter alios praestantem, sed infacundum, jussitque eum consensu omnium eandem illam sententiam disertis viris, cujusmodi posset verbis, dicere, ut, nulla prioris mentione facta, decretum populi ex ejus unius auctoritate fieret. Atque ita, ut suaserat prudentissimus senes, factum est. Sic bona sententia mansit, turpis auctor mutatus est.

Oversættelse fra Dansk til Fransk: Paul Louis Courier født 1773 var af sin Fader bestemt til Ingeniørfaget. Han viste en stor Lethed ved at forstaa alt, men lidet af den Videbegjærlighed og den Aandens Virksomhed, som alene bevirke store Fremskridt i de exakte Videnskaber. Han helligede Litteraturen al den Tid, han kunde unddrage Videnskaberne. Imidlertid udbrød Revolutionen. Den Tid var kommen, da det var nødvendigt, at enhver fik en virksom Del i Nationens Bevægelse. Den unge Courier traadte ind i Artilleriskolen i Châlons og gik ud derfra som Artilleriofficer i 1793. Her begynder Couriers militære Liv, sikkert et af de besynderligste, som Revolutionens lange Krige og store Armeer have set. Mærk for Exempel, hvad der hændte ham, da han hørte til den Division, som Macdonald havde ladet tilbage i Rom, da han gik imod Trebia. Denne Division kapitulerede og skulde indskibes og overføres til Frankrig. Courier vilde sige et sidste Farvel til Vatikanets Bibliothek, glemte der den til Divisionens Afreise berammede Tid, og da han gik ud derfra, var der allerede ikke mere en eneste Franskmand i Rom. Det var om Aftenen; man kjendte ham ved Skinnet af en Lampe, som var tændt foran en Madonna. Man raabte „giacobino“ efter ham; et Geværskud affyret paa ham dræbte en Kvinde, og begunstiget af den Forvirring, som dette foraarsagede, naaede han en romesk Adelsmands Palads, hvilken holdt meget af ham og hjalp ham at flygte. Se saaledes forlod han Rom og Italien for første Gang.

Tallene skrives helt ud med Bogstaver. Ingeniørfaget — la carrière du génie. Videbegjærlighed — curiosité. bevirke — faire faire. unddrage — dérober à. Litteraturen — les lettres. høre til — faire partie de. indskibe — embarquer. beramme — marquer. Skin — clarté. Madonna — madone. raabe g. efter en — crier sur quelqu'un au g. affyre — tirer. begunstiget af den Forvirring — à la faveur du tumulte.

2. **Oprykningsprøve for fjerde Klasse.** Ifølge det fra Ministeriet sendte Skema og efter Skolens Bestemmelse afholdtes den skriftlige Del af denne Prøve den 15de, 16de og 17de Juni, den mundtlige fra den 1ste til 11te Juli, saaledes som det er opført i forrige Aars Program. Af Undervisningsinspektionen og dens Hjælpere var Docent Dr. Thomsen Meddommer i Latin, Dr. J. Petersen i Mathematik. Desuden var indbudt til Meddommer i Tysk og Geografi Amtmand, Kammerherre Wedell-Wedellsborg, i Fransk Birkedommer, Kammerjunker Scholten, i Naturhistorie og Naturlære Distriktslæge Willemoes, i Historie Pastor Paludan-Müller.

De Opgaver, som sendtes fra Ministeriet, vare følgende:

Modersmaalet: Nilen

Oversættelse fra Dansk til Latin: Da den første puniske Krig var bleven ført i 8 Aar, besluttede Konsulen Regulus, idet han haabede med ét Slag at gjøre en Ende paa Krigen, at sætte sin Hær over til Afrika og at angribe Karthago selv. Efterat have besejret en punisk Flaade, landede han i Afrika. Stor var Poernerne Skræk da de saa, at de næsten værgeløse vare stillede ligeoverfor Fjenderne, og at mange Forbundsfæller faldt fra dem. Derfor bade de Konsulen om at slutte Fred med dem paa billige Betingelser, men da han stillede for haarde Betingelser, rustede de sig med største Iver til Krig. Regulus, der troede, at han let kunde besejre Fjenden, sendte Halvdelen af sine Tropper til Italien, men i det følgende Foraar blev han ikke blot slaaget, men ogsaa fanget med en stor Del af Hæren. Efter denne store Ulykke fulgte flere andre, og da Poernerne under Hamilkars Anførsel besatte Bjerget Eryx paa Sicilien og derfra tilføiede Romerne mange Tab ved hyppige Strejftog, bleve disse tvungne til at forny Krigen med stor Kraft. De udrustede en Flaade paa 200 Skibe, over hvilken de satte Konsulen Lutatius Catulus, og han bevirkede endelig ved Sejren, som han vandt ved de aegatiske Øer i Aaret 241, at Poernerne, hvis Kræfter vare udtømte ved den langvarige Krig, bade om Fred.

Slag — impetus. lande — appellere ad. værgeløs — inermis. stille ligeoverfor — opponere. stille — ferre. Halvdelen — dimidia pars. Eryx Gen. Erycis. tilføje Tab — inferre detrimentum. Strejftog — incursio. vinde — reportare. de aegatiske Øer — insulae Aegates. udtømme — exhaurire.

Arithmetik. 1. I en Forretning indskyder A. 1200 Kr., B. 1600 Kr. og C. 2200 Kr. Det første Aar tjene de $33\frac{1}{5}$ pro Cent; hvor meget af denne Fortjeneste tilkommer enhver af dem? Det andet Aar faar A. for sin Del alene 480 Kr. i Fortjeneste, hvor mange pro Cent have de saa tjent?

2. Af $1,00035^x = 0,037$. $1,00711^x$ findes med 2 Decimaler.

3. En Brøks Tæller er a større end Nævnerne, og naar man trækker b baade fra dens Tæller og fra dens Nævner, faas en dobbelt saa stor Brøk. Find Brøkens Nævner, og bestem Brøken, naar $b = \frac{3}{2} a$, og prøv Resultatet i dette Tilfælde.

Geometri: 1. I en retvinklet Trekant er Hypotenusen h halveret; hvorledes udtrykkes Længden af Linien fra dens Midtpunkt til den rette Vinkels Spids ved h ? Find Arealet af hele Trekanten og af de to Dele, hvori den er delt, naar en af Vinklerne er 60° . Find endelig de Sektorer (Udsnit), hvori Trekantens omskrevne Cirkel er delt, og de Segmenter (Afsnit), som Siderne afskære deraf

2. At konstruere en Trekant naar de tre Siders Midtpunkter ere angivne paa Papiret.

3. Igjennem Punktet A paa en Cirkelperiferi er der draget Diametren AB, Korderne AC og AD saaledes, at $AC > AD$; desuden er Korden CD trukken. Naar der endelig igjennem D fældes en Linie vinkelret paa AB, som skærer AC i F, saa er $\triangle AFD \sim \triangle ADC$ og AD mellemproportional imellem AC og AF. Bevis det.

3. Afgangsprøve af højere Grad for Realdisciple. Prøverne holdtes i samme Orden som for fjerde Klasses studerende Disciple; ligeledes vare de skriftlige Opgaver i Dansk og Mathematik de samme.

Oversættelse fra Dansk til Tysk: Det er bekjendt at Wien i Aaret 1683 blev belejret af Tyrkerne under Anførsel af Storveziren Kara Mustapha. Tilsidst syntes Staden ikke mere at kunne holde sig; Belejrerne havde allerede sat sig fast i Stadsgraven, og paa flere Steder vare Murene sprængte. Fjenden vilde derfor let kunne trænge ind i Staden, saasnart han vovede en Storm, og Forsvarerne vare smeltede sammen ved Fægtninger, Sygdomme og de daglige Arbejder. Med Skjælven ventede man en Storm, der utvivlsomt vilde have bragt Staden i Tyrkernes Hænder. Da viste Hjælpen sig just til rette Tid: den polske Konge Johan Sobieski kom i Spidsen for tapre Skarer og angreb Tyrkerne. Som en Stormvind styrtede Kongen med sit polske Rytteri midt ind i Fjenden og gjennebrød hans Rækker; men Tapperheden rev ham

for langt bort; han blev omringet med sine og var i stor Fare. Da kaldte han med høj Stemme de tyske Ryttere til Hjælp, som havde fulgt ham; de ilede til og befriede Kongen; snart flygtede Tyrkerne paa alle Sider, og Staden var reddet.

1683 skrives med Bogstaver. — belejre belagern. — Tyrk Türke. — Stads grav Stadtgraben — sprænge sprengen. — smelte sammen zusammenschmelzen. — Fægting Gefecht. — Skjælven Zittern. — vise sig erscheinen. — i Spidsen for an der Spitze, med Genitiv. Række Reihe. — rive reissen. — høj laut. — ile til herbeicilen.

4. Afgangsprøve af lavere Grad for Realdisciple.

Ordenen for Prøven var den samme, som er optørt for 3die Klasse i forrige Aars Program. Til Meddommere vare indbudte: Pastor Kemp, Sagfører Kandidat. juris Hanson, Sagfører Wimmer; Kjøbmand Chr. Aabye.

De skriftlige Prøver, som Skolen selv giver, vare følgende:

Modersmaalet: 1. Bunden Opgave: Enevoldsmagtens Indførelse i Danmark. — 2. Fri Opgave: Den skandinaviske Halvøs Næringsveje.

Regning: I 1. En Mand køber 300 Alen Klæde for 2160 Kr. og vil tjene 1 Kr. 28 Øre paa hver Alen; en anden Mand køber 400 Tdr. Korn for 3792 Kr. og vil tjene 1 Kr. 44 Øre paa hver Td. Hvormange Alen Klæde kan den første give for 140 Tdr. Korn?

2. En Kapital er i 10 Aar voxet fra 4020 Kr. til 6900 Kr. Til hvormange p. Ct. er den udlaant?

II 1. Hvormeget skal man have for 2700 Alen Lærred i danske Penge, naar man i Indkjøb har givet $45\frac{1}{2}$ Lst. for 910 Yard og vil tjene $16\frac{2}{3}$ p. Ct.? 1 Yard = $1\frac{1}{2}$ Alen, 1 Lst. = 17 Kr. $6\frac{3}{4}$ Øre.

2. Find Radius i et Cirkeludsnit paa 10^0 , hvis Areal er 1 Kv.-Fod 10 Kv.-Tom. (Duodecimalmaal), idet $\pi = \frac{22}{7}$.

5. Den almindelige Aarsprøve. Den skriftlige holdtes den 15de, 16de og 17de Juni; den mundtlige fra den 30te Juni til 11te Juli i den Orden, som er angiven i forrige Aars Program. Som Meddommere vare indbudte: Kjøbmand Chr. Aabye, Løjtnant v. Ellbrecht, Pastorerne Hansen, Kemp og Paludan-Müller, Sagfører Hanson, Lægerne Hansen, Plesner og Willemoes, Apo-

theke Permin, Overretssagfører Raaschou, Birkedommer, Kammerjunker Scholten, Amtmand, Baron Wedell-Wedellsborg, Sagfører Wimmer.

6. Halvaarsexamen holdtes umiddelbart før Jul, baade skriftlig og mundtlig, men ikke i alle Fag. Anden og Tredie Klasse havde blot skriftlig Prøve.

B. Elementarskolen.

1. Aarsprøven. Den skriftlige afholdtes den 15de og 16de Juni, den mundtlige fra den 4de til den 11te Juli i den Orden, som er angiven i forrige Aars Program.

2. Halvaarsprøven, der baade var skriftlig og mundtlig, dog ikke i alle Fag, holdtes umiddelbart før Jul.

C. Smaaskolen.

Aarsprøven, den skriftlige holdtes i Slutningen af Juni, den mundtlige den 13de Juli.

D. Kandidaterne.

I. Følgende syv Disciple indstillede sig til Afgangsprøve i den sproglig-historiske Retning:

1. Thorald Sundorph, Søn af Partikulier S., f. den 19de Okt. 1863, opt. den 11te April 1877 i 1ste Kl.

2. Anton Günther Ellbrecht, Søn af Løjtnant v. E., f. den 24de Decbr. 1864, opt. den 15de August 1875 i 1ste Kl.

3. Frederik Ludvig Høeg, Søn af Skolelærer H., f. den 27de Juli 1864, opt. den 15de Aug. 1875 i 1ste Kl.

4. Valdemar Henningsen, Søn af Sognepræst H., f. den 21de Maj 1863, opt. den 15de Aug. 1874 i 1ste Kl.

5. Carl Frederik Mortensen, Søn af kgl. Skovfoged M., f. den 25de Maj 1864, opt. den 15de August 1876 i 1ste Kl.

6. Julius Marius Hersom, Søn af Kjøbmand H., f. den 2den Septbr. 1864, opt. den 15de Aug. 1876 i 1ste Kl.

7. Jens Peder Jeppe Jensen, Søn af Væver J., f. den 24de Jan. 1863, opt. den 15de Aug. 1876 i 1ste Kl.

II. Til Realexamen af højere Grad indstillede sig følgende fire Disciple:

1. Valdemar Fabricius Hansen, Søn af prakt. Læge H., f. den 17de Marts 1866, opt. den 1ste Jan. 1879 i 1ste Kl.

2. Fritz Charles Hansen, Søn af afd. Uhrmager H., f. d. 31te August 1865, opt. den 15de Aug. 1878 i 1ste Kl.

3. Fritz Høeg, Søn af Kjøbmand H., f. d. 20de Marts 1866, opt. den 15de Aug. 1877 i 1ste Kl.

4. Ferdinand Andreas Rudolph Edvard Esbensen, Søn af Grosserer E., f. den 15de Juni 1865, opt. den 15de Aug. 1879 i 2den Kl.

III. Til Realexamen af lavere Grad indstilledes:

1. Albert Lothar Niels Johansen, Søn af fhv. Savværksformand J., f. den 9de Aug. 1867, opt. den 15de Aug. 1879 i 1ste Kl.

2. Carl Bernhard Georg Kock, Søn af afd. Proprietær K., f. den 17de Febr. 1867, opt. den 15de Aug. 1879 i 1ste Kl.

IV. Oprykningsprøve til 5te Klasse blev tagen af ti Disciple. Af disse hørte de ni til den sproglig-historiske Retning, én, A. E. Duus, til den mathematisk-naturvidenskabelige. Denne sidste afslutter hermed sin Undervisning ved denne Skole. De øvrige ni ere anførte nedenfor under 5te Kl. Af disse har én underkastet sig Realexamen af højere Grad herved Skolen 1881 og blev derefter optagen i 4de st. Kl.

Udfaldet af de forskjellige Prøver er angivet paa omstaaende Sider.

Afgangsexamen

	Points ved Aarsprøven i 4de Kl.	Dansk.		Skriftlig	Mundtlig Latin	
		I.	II.	Latin.	læst.	ikke læst.
Th. Sundorph	74 ^{2/3}	mg. ÷	mg.	mg. +	mg.	mg. +
A. J. Ellbrecht	57	mg.	mg.	g.	g. +	g. ÷
F. L. Høeg	66 ^{2/3}	g. +	mg. +	g. +	g. +	mg. ÷
V. Henningsen	49	mg.	mg. +	mg. ÷	g.	mg. +
C. T. P. Mortensen	62	mg.	mg. +	g. +	mg. +	mg. +
J. M. Hersom	65	mg. ÷	g.	tg.	mg.	mg. ÷
J. P. J. Jensen	69 ^{2/4}	g. +	g. +	mg. ÷	mg.	mg. ÷

Realexamen

	Dansk.	Fransk.	Tysk.	Engelsk.	Historie.
V. F. Hansen	mg. ÷	mg. +	mg. +	ug. ÷	g. +
F. C. Hansen	mg.	mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷	mg. ÷
F. Høeg	mg. ÷	mg.	mg.	ug. ÷	mg. +
F. A. R. E. Esbensen	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷	ug. ÷

Realexamen

	Dansk.		Historie.	Geo- graf.	Arith- metik.	Geome- tri
	skriftlig.	mundtlig.				
A. L. N. Johansen	mg.	mg. +	mg. +	mg. +	mg. ÷	mg. ÷
C. B. Koch	g. ÷	mg.	mg. ÷	tg. ÷	mg. ÷	tg. ÷

Oprykningsprøve

	Dansk.	Latin, skriftlig.	Latin, mundtlig.	Græsk.	Tysk.
O. V. Petersen	mg.	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	mg. ÷
J. C. Steffensen	mg.	mg.	mg.	g. +	mg. +
J. P. C. R. Christiansen	mg. +	mg.	mg. ÷	mg.	g. +
P. C. Petersen	mg. ÷	mdl. +	mg. ÷	tg.	ug. ÷
A. J. Fich	mg.	g. ÷	mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷
A. S. Jensen	g. +	ug. ÷	g. +	mg. +	mg.
E. Berg	mg.	tg. +	mg. ÷	mg. ÷	g.
G. H. Lasson	g.	mdl.	mg. ÷	tg.	g.
T. L. P. C. Møller	mg.	mg.	g. +	mg.	mg.
A. E. Duus	mg. ÷	g.	g.	..	g.

for Studerende.

Dansk.	Historie.	Naturlære.	Engelsk.	Fransk.	Oldnordisk.	Hovedkarakter.
g. ÷	mg. +	mg. +	mg. ÷	mg.	mg. ÷	1. Karakter = 99. P.
ug.	mg. ÷	mg. +	mg.	mg. ÷	mg. ÷	1. Karakter = 88 ¹ / ₃ . -
g. +	mg. +	ug. ÷	mg.	mg.	mg. ÷	1. Karakter = 95. -
g. ÷	g. +	mg.	mg. ÷	mg.	mg.	1. Karakter = 91 ¹ / ₃ . -
g. ÷	ug. ÷	mg.	mg. +	mg. +	mg.	1. Karakter = 96 ² / ₃ . -
ug.	g. +	mg.	mg.	mg. ÷	mg. ÷	1. Karakter = 84. -
g. +	mg. +	mg.	mg.	g.	mg.	1. Karakter = 88. -

Højere Grad.

Geografi.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Naturlære.	Points.
mg.	ug. ÷	ug.	mg. +	ug. ÷	80.
g. +	ug. ÷	ug.	mg.	mg. +	77.
ug. ÷	g.	g. +	ug.	mg. +	77.
ug. ÷	mg. ÷	g.	mg.	mg.	75.

Lavere Grad.

Tysk.	Naturhistorie.	Skrivning.	Tegning.	Points.	Engelsk.
ug.	ug. ÷	mg.	mg.	64 ¹ / ₃	mg. +
mg.	mg. ÷	mg. ÷	g. +	40.	„

5te Klasse.

Dansk.	Historie.	Geografi.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Naturlære.	Points.
g. +	mg. +	ug. ÷	mg. +	mg. +	ug.	„	77 ¹ / ₃ .
mg.	ug. ÷	ug.	ug. ÷	mg. +	ug.	„	79 ² / ₃ .
g. ÷	mg. +	ug.	mg. +	mg.	ug. ÷	„	79.
g. ÷	ug.	ug.	mg. +	ug. ÷	ug.	„	67.
mg.	mg.	ug. ÷	ug. ÷	ug.	mg. +	„	77.
g. +	mg. +	ug. ÷	mg.	mg. +	ug.	„	77 ² / ₃ .
g. +	mg.	ug.	mg. +	mg. ÷	mg. +	„	71 ² / ₃ .
g. +	mg.	ug.	g. +	g.	mg.	„	54.
g. +	mg. +	ug.	mg. ÷	ug. ÷	ug. ÷	„	78.
mg.	mg. +	ug.	mg. +	mg. ÷	ug. ÷	mg.	72.

II.

Disciplene.

Frederiksborg Læreanstalt, der baade er lærd Skole og Realskole, har nu 229 Disciple, nemlig 117 i Statsskolen, 76 i Elementarskolen, 36 i Smaaskolen.

A. Statsskolen.

Da forrige Aars Program sluttedes, var Discipeltallet 107. Deraf afgik 7 efterat have bestaaet Studentereksamen, 4 efterat have bestaaet Realexamen af højere Grad og 2 efterat have bestaaet samme Examen af lavere Grad. A. E. Duus forlod Skolen efterat have bestaaet 4de Kl.s Examen. J. J. Graae udgik af 3die st. Kl., I. O. Israelsen af 2den Realkl., O. L. Bang af 1ste st. Kl. Derimod optoges 29 Disciple, deraf 28 ved Skoleaarets Begyndelse, 1 i April Maaned. Paa Grund af Sygdom udmeldtes i December O. J. Thuesen af 1ste st. Kl., og efter Konfirmationen i April C. A. Winther af 2den Realkl. Skolen tæller saaledes i Slutningen af April 117 Disciple, der ere opførte nedenunder efter Sammentællingen for denne Maaned, undtagen Disciplene i 5te og 6te Kl., der ere sammenordnede efter Udfaldet af Halvaarsprøven. I Fortegnelsen er der sat et N efter hver i Aar optagen Discipel.

6te Klasse.

1. Sophus Alfred Jespersen, Søn af afd. Herredsfoged J., f. den 13de April 1862, gjenopt. den 15de Aug. 1881 i 5te Kl.

2. Martin Rasmussen, Søn af Jordbruger R., f. den 12te Juni 1865, opt. d. 15de Aug. 1877 i 1ste Kl.
3. Peter Viggo Martin Vilhelm Tage Jensen, Søn af afd. Jagtjunker J., f. den 2den Juli 1865, opt. den 15de Aug. 1877 i 1ste Kl.
4. Peer Sophus Wedell-Wedellsborg, Søn af afd. Baron W.-W., f. den 14de Decbr. 1864, opt. den 15de Aug. 1877 i 1ste Kl.
5. Edvard Alexander Svedstrup, Søn af Løjtnant S., f. den 1ste Novbr. 1864, opt. den 15de Aug. 1880 i 4de Kl.
6. Christian Peter Henrik Frederik Hansen, Søn af Rebslæger H., f. den 26de Juni 1864, opt. den 15de Aug. 1877 i 2den Kl.
7. Joachim Gregers Wedell-Wedellsborg, Broder til Nr. 4, f. den 4de Novbr. 1863, opt. den 15de Aug. 1876 i 1ste Kl.

5te Klasse.

1. Andreas Immanuel Fich, Søn af Sognepræst F., f. den 19de Dec. 1865, opt. den 15de Aug. 1879.
2. Johan Christian Steffensen, Søn af Skolelærer S., f. den 11te Marts 1866, opt. den 15de August 1878.
3. Ove Vilhelm Petersen, Søn af Adjunkt P., f. den 18de Marts 1866, opt. den 15de Aug. 1877.
4. Jens Peter Christian Raaslev Christiansen, Søn af afd. Gaardejer C., f. den 8de Juni 1866, opt. den 15de Aug. 1878.
5. Adolph Severin Jensen, Søn af Sadelmager J., f. den 13de Maj 1866, opt. den 15de Aug. 1878.
6. Frederik Louis Carl Peter Møller, S. af Gartner M., f. den 10de Okt. 1864, opt. den 1ste Okt. 1877 i 1ste Kl.
7. Peter Christian Pedersen, Søn af Gaardejer P., f. den 5te Marts 1865, opt. den 15de Aug. 1878.
8. Ejnar Berg, Søn af Folkethingsmand B., f. den 1ste Sept. 1866, opt. den 1ste April 1879.
9. Georg Henrik Lasson, Søn af afd. Proprietær L., f. den 19de Oktober 1866, opt. den 15de August 1878.
10. Georg Wilhelm Eichmüller, Søn af afd. Maler

E., f. den 25de Oktober 1866, opt. den 1ste April 1883. N.

4de Klasse.

- St. 1. Gustav Weibel Neergaard, Søn af Oberstløjtnant N., f. den 19de April 1867, opt. den 15de Aug. 1881.
2. August Vilhelm Asmund Jensen, Søn af Skolelærer J., f. den 19de Marts 1866, opt. den 16de Aug. 1880.
3. Søren Andersen, Søn af Gaardejer Nielsen, f. den 13de Aug. 1866, opt. den 15de Aug. 1879.
4. Frederik Marcus Rosenørn-Lehn, Søn af Baron R.-L., f. den 8de August 1867, opt. den 19de Aug. 1882. N.
5. Niels Vilhelm Elgesen Abben, Søn af Tømmermester A., f. den 26de Marts 1867, gjenopt. den 15de Aug. 1881 i 3die Kl.
6. Axel Claudius Kilerich Andersen, Søn af fhv. Møller A., født den 12te Okt. 1867, opt. den 15de Aug. 1878.
7. Theodor Mortensen, Søn af Skolelærer M., f. d. 22de Febr. 1868, opt. den 15de Aug. 1879.
8. Carl Valdemar Wivel, Søn af Bogbinderm. W., f. den 30te Nov. 1867, opt. den 15de Aug. 1879.
9. Jens Christian Eduard Diederichsen, Søn af Kjøbmand D., f. den 14de Jan 1866, opt. den 1ste Maj 1879.
10. Charles Odin Gammeltoft, Adoptivson af Enkefru Gammeltoft, f. den 30te Dec. 1865, opt. den 16de Aug. 1880.
11. Carl Richard Laurits Ørnstrup, Søn af afd. Apotheker Ø., f. den 22de Marts 1866, opt. den 16de Aug. 1880.
- R. 1. Hans Larsen, Søn af Uhrmager L., f. den 5te Februar 1866, opt. den 15de Aug. 1879.
2. Lars Christian Hansen, Søn af Drager H., f. d. 12te Juni 1867, opt. den 15de Aug. 1880.
3. Frederik Christian Gørtz, Søn af Kapt., Branddirektør G., f. den 26de April 1867, opt. den 15de Aug. 1878.
4. Peter Andreas Mentz, Søn af Kjøbmand M., f.

den 29de Sept. 1866, opt. den 15de Aug. 1881 i 3die Kl.

5. Honoratus Carl Bonnevie, Søn af Skovrider B., f. den 12te April 1865, opt. den 15de Aug. 1880.
6. Gustav Herman Rundin, Søn af afd. Proprietær R., f. den 11te Jan. 1866, opt. den 15de Aug. 1878.
7. Sophus Theodor Peter Lichtenberg, Søn af Proprietær L., f. den 22de Februar 1867, opt. den 15de Aug. 1878.

3die Klasse.

- St. 1. Carl Peter Neergaard, Broder til Nr. 1 i 4de st. Kl., f. d. 5te Juli 1869, opt. den 15de Aug. 1881.
2. Jens Vilhelm Christian Clausen, Søn af Sognepræst C., f. den 4de April 1868, opt. den 19de Aug. 1882. N.
3. Knud Ørbæk Holch, Søn af Folkethingsmand, Byskriver H., f. den 11te Sept. 1869, opt. den 15de Aug. 1881.
4. Asger Edvard Bonnevie, Broder til Nr. 5 i 4de R. Kl., f. den 2den Oktober 1868, opt. den 16de Aug. 1880.
5. Jens Frederik Hansen, Søn af Gaardejer H., f. den 26de Okt. 1867, opt. den 16de Aug. 1880.
6. Emil Alexander Amonsen, Søn af Proprietær A., f. den 8de Dec. 1866, opt. d. 15de Aug. 1879.
7. Jørgen Halfdan Thorbjørn Knudsen, Søn af Kjøbmand K., f. den 13de April 1869, opt. den 16de Aug. 1880.
8. Frederik Christian Hammerich, Søn af Birke-dommer H., f. den 23de April 1868, opt. den 15de Aug. 1879.
9. Charles Edvard Rasmus Drakenberg, Søn af Faktor D., f. den 11te Juli 1867, opt. den 16de Aug. 1880.
10. Michael Djørup Brüel, Søn af Skovrider B., f. d. 30te Jan. 1867, opt. den 16de Aug. 1880.
11. Conrad Jacob Møller, Søn af Kjøbmand M., f. d. 10de Maj 1867, opt. den 16de Aug. 1880.
12. Sigurd Berg, Broder til Nr. 8 i 5te Kl., f. den 3die Juli 1868, opt. den 16de Aug. 1880.

13. Aage Erhardt Hansen, Søn af Skovrider H., f. d. 12te Sept. 1868, opt. den 16de Aug. 1880.
  14. Carl Emil Schlichtkrul, Søn af Skovkasserer S., f. den 9de April 1868, opt. d. 16de Aug. 1880.
  15. Carl Jørgen Wesenberg Lund, Søn af afd. Skibsfører L., f. den 28de Decbr. 1867, opt. den 16de Aug. 1880.
  16. August Mentz, Brøder til Nr. 4 i 4de R. Kl., f. den 5te Decbr. 1868, opt. den 16de Aug. 1880.
  17. Niels Jensen, Søn af Afbygger J., f. den 17de Sept. 1867, opt. den 16de Aug. 1880.
  18. Oscar Heegaard Nielsen, Søn af kgl. Skovfoged N., f. den 11te December 1867, opt. den 15de Aug. 1879.
  19. Julius Vilhelm Gustav Wedell-Wedellsborg, Broder til Nr. 4 i 6te Kl., f. den 4de Maj 1866, opt. den 15de Aug. 1879.
- R.
1. Peter Hebert Diederichsen, Broder til Nr. 9 i 4de st. Kl., f. den 9de Sept. 1867, opt. den 16de Aug. 1880.
  2. Eberhardt Hellmuth Ellbrecht, Søn af Løjtnant v. E., f. den 31te Oktober 1868, opt. den 16de Aug. 1880.
  3. Christian Peter Fobian, Søn af Garvermester F., f. den 1ste Juni 1867, opt. den 16de Aug. 1880.
  4. Christian Nicolai Benthin, Søn af Proprietær B., f. den 25de Maj 1866, opt. den 15de Aug. 1878.
  5. Christian Marius Reehoff, Søn af afd. Kjøbmand R., f. den 5te Aug. 1868, opt. d. 16de Aug. 1880.
  6. Ejler Anton Restrup, Søn af Skomagermester R., f. den 17de Juni 1868, opt. den 16de Aug. 1880.
  7. Adolph Villiam Johannes Sponneck, Søn af Greve v. S., f. den 27de November 1865, opt. den 15de Aug. 1879.
  8. Laurits Frederik Ferdinand Kielberg, Søn af Murermester K., f. d. 3die Juni 1866, opt. d. 16de Aug. 1880.
  9. Axel Emanuel Jørgen Jensen, Søn af Banemester J., f. d. 4de Febr. 1868, opt. d. 16de Aug. 1880.
  10. Albert Christian Wivel, Broder til Nr. 8 i 4de st. Kl., f. d. 24de Febr. 1869, opt. d. 17de Aug. 1880.
  11. Johannes Olsen, Søn af Husmand O., f. den 11te Febr. 1868, opt. den 16de Aug. 1880.

12. Bendt Peter Bendtsen, Søn af Gaardejer B., f. den 25de Januar 1867, opt. den 15de Aug. 1879.

2den Klasse.

- St. 1. Anders Hans Andersen, Søn af afd. Gaardejer A., f. den 4de September 1867, opt. den 15de Aug. 1881.
2. Emanuel Henningsen, Søn af Sognepræst H., f. den 14de Marts 1868, opt. den 16de Aug. 1880.
3. Hans Johannes Prætorius Jensen, Søn af forhenv. Møller J., f. den 15de Okt. 1868, opt. den 15de Aug. 1881.
4. Anders Ancher Madsen, Søn af Proprietær M., f. den 6te Jan. 1869, opt. den 15de Aug. 1880.
5. Carl Nicolai Isak Bonnesen, Søn af Landvæsenskommissær B., f. d. 29de Sept. 1869, opt. d. 15de Aug. 1881.
6. Christian Frederik Vilhelm Werner, Søn af afd. Amtsfuldægtig W., f. den 7de April 1870, opt. den 15de Aug. 1881.
7. Sophus Vilhelm Lund Ortved, Søn af kgl. Skovfoged O., f. den 31te Juli 1869, opt. den 15de Aug. 1881.
8. Theodor Vilhelm Raaschou, Søn af Overretssagfører R., f. den 17de Aug. 1870, opt. den 15de Aug. 1881.
9. Christian Galberg Olsen, Søn af Hotelejer O., f. den 12te Dec. 1868, opt. den 15de Aug. 1880.
10. Aage Andreas Langkilde, Søn af Prokurator L., f. den 24de Marts 1869, opt. d. 15de Aug. 1881.
11. Carl Christian Raaschou, Broder til Nr. 8, f. d. 22de Maj 1869, opt. den 15de Aug. 1881.
12. Hans Rudolph Wedell-Wedellsborg, Broder til Nr. 19 i 3die st. Kl., f. den 7de Okt. 1867, opt. den 15de Aug. 1880.
13. Frits Holger Nicolai Rundin, Søn af afd. Proprietær R., f. d. 13de April 1869, opt. d. 15de Aug. 1880.
- R. 1. Niels Daniel Olsen, Søn af Arbejdsmand O., f. den 26de December 1866, opt. den 15de August 1881.
2. Valdemar Frederik Olsen, Søn af Møllermester-

- svend O., f. den 20de Dec. 1868, opt. den 15de Aug. 1881.
3. Vilhelm Theodor Benthin, Broder til Nr. 4 i 3die R., f. d. 17de Marts 1868, opt. d. 15de Aug. 1879.
  4. Frederik Fröhlich, Søn af afd. Kommandør F., f. den 20de April 1868, opt. den 15de Aug. 1881.
  5. Edvard August Raaschou, Broder til Nr. 8 i den st. Afd., f. den 31te Decbr. 1867, opt. den 16de Aug. 1880.
  6. Erik Plenge, Søn af Forpagter P., f. den 12te Okt. 1868, opt. den 15de Aug. 1880.
  7. Thorvald Nicolai Severin Petersen, Søn af Tobaksfabrikant P., f. den 31te Okt. 1869., opt. den 15de Aug. 1881.
  8. Carl Grevenkop-Castenskjold, Søn af Løjtnant v. C., f. den 2den Aug. 1868, opt. den 15de Aug. 1881.
  9. Christian Theodor Jensen, Søn af Banemester J., f. den 29de Okt. 1869, opt. den 15de Aug. 1881.
  10. Johan Vilhelm Grevenkop-Castenskjold, Broder til Nr. 8, f. den 17de Maj 1869, opt. den 15de Aug. 1881.
  11. Carl Frederik Olsen, Søn af Slagtermester O., f. den 14de Dec. 1868, opt. den 15de Aug. 1881.

1ste Klasse.

- St. 1. Gunner Petersen, Søn af Adjunkt P., f. den 12te Sept. 1870, opt. den 19de Aug. 1882. N.
2. Fritjof Viggo Frandsen, Søn af Oversergent F., f. den 19de Oktober 1869, opt. den 19de August 1882. N.
3. Heinrich Nikolai Frederiksen, Søn af Teglværksejer F., f. den 5te Juni 1870, opt. den 19de Aug. 1882. N.
4. Niels Henrik Nielsen, Søn af Gaardejer N., f. den 22de Maj 1869, opt. den 19de Aug. 1882. N.
5. Valdemar F'oldberg, Søn af Møller F., f. den 22de Febr. 1870, opt. den 19de Aug. 1882. N.
6. Carl Emil Aabye, Søn af Kjøbmand A., f. den 30te April 1870, opt. den 19de Aug. 1882. N.
7. Albert Valdemar Charles Talbitzer, Søn af Parti-

- kulier T., f. den 8de Okt. 1871, opt. den 19de Aug. 1882. N.
8. Charles Sophus Petersen, Søn af Malermester P., f. den 3die August 1870, opt. den 19de August 1882. N.
  9. Christian Harald Henrik Andersen, Søn af Snedkermester A., f. den 2den April 1870, opt. den 19de Aug. 1882. N.
  10. Henrik Georg Olsen, Søn af afd. Møller O., f. d. 21de Sept. 1870, opt. den 19de Aug. 1882. N.
- R.
1. Carl Ludvig Ellbrecht, Søn af Løjtnant v. E., f. den 22de Nov. 1870, opt. d. 19de Aug. 1882. N.
  2. Jacob Olaf Nielsen, Søn af afd. Pedel N., f. den 4de Nov. 1870, opt. den 19de Aug. 1882. N.
  3. Carl Johan Albert Ejgaard, Søn af Savværksformand E., f. den 12te Dec. 1867, opt. den 19de Aug. 1882. N.
  4. Rasmus Malling Koch, Søn af afd. Proprietær K., f. den 14de November 1869, opt. den 19de August 1882. N.
  5. Peter Martin Andersen, Søn af Værtshusholder A., f. den 4de Maj 1870, opt. den 19de August 1882. N.
  6. Hans Heinrich Møller, Søn af Mejeriforpagter M., f. den 17de Februar 1871, opt. den 19de August 1882. N.
  7. Andrew Camillo Larsen, Søn af Vognfabrikant L., f. den 25de Sept. 1869, opt. den 19de August 1882. N.
  8. Eggert Christian Madsen, Søn af Proprietær M., f. d. 31te Aug. 1870, opt. d. 19de Aug. 1882. N.
  9. Nicolai Peter Clausen, Søn af Teglværksejer C., f. d. 1ste Dec. 1871, opt. d. 19de Aug. 1882. N.
  10. William Julius Koch, Broder til Nr. 4, f. d. 23de April 1868, opt. d. 19de Aug. 1882. N.
  11. Wilhelm Laurits Nicolai Petersen, Søn af Bagermester P., f. den 14de Sept. 1870, opt. den 19de Aug. 1882. N.
  12. Hans Georg Christensen, Søn af Skovløber C., f. den 12te Marts 1869, opt. den 19de August 1882. N.
  13. Carl Nielsen, Søn af Kjøbmand N., f. den 24de April 1870, opt. den 19de Aug. 1882. N.

14. Frits Julius Jørgensen, Søn af kgl. Skovfoged J., f. den 26de Juli 1868, opt. den 19de August 1882. N.
15. Christian Frederik Drakenberg, Broder til Nr. 9 i 3die st. Kl., f. den 18de Juni 1869, opt. den 19de Aug. 1882. N.
16. Emil August Valdemar Leidersdorff, Søn af Hotelejer L., f. den 16de Jan. 1869, opt. den 19de Aug. 1882. N.
17. Hans Peter Bendsen, Broder til Nr. 12 i 3die Real., f. den 28de Maj 1870, opt. den 19de Aug. 1882. N.

B. Elementarskolen.

Ved forrige Skoleaars Slutning var Discipeltallet 91, deraf opflyttedes i Statsskolen 27 og 5 udmeldtes. Ved det nye Skoleaars Begyndelse og noget ind i Aaret optoges 21. Efter Konfirmationen udmeldtes 3 Disciple og 1 udgik, fordi hans Forældre flyttede fra Byen. For Øjeblikket er Discipeltallet 76, der efter Sammentælling i April ere fordelte saaledes:

Ældste Klasse, A.

- 1) Kaj Reinhard, Søn af Overlærer R. — 2) Marlin Christian Fæster, Søn af Møller F. — 3) Vilhelm Frederik Brangstrup, Søn af afd. Maskinfabrikant B. — 4) Valdemar Nicolaj Ernst Husmann, Søn af Brændehandler H. — 5) Hans Peter Jørgensen, Søn af Gaardejer J. — 6) Emil Larsen, Søn af Auktionholder L. — 7) Jens Peter Jensen, Søn af Forretningsfører J. — 8) Gerhard Otto Frederik Ellbrecht, Søn af Løjtnant v. E. — 9) Georg Philipsen, Søn af afd. Branddirektør P. — 10) Johan Engelbrecht Petersen, Søn af Skolelærer P. — 11) Niels Ove Wiwel, Søn af Bogbinderm. W. — 12) Ludvig Borch Jørgensen, Søn af Sadelmagermester J. — 13) Vilhelm August Lichtenberg, Søn af Proprietær L. — 14) Hans Hansen, Søn af Gaardejer H. — 15) Peter Sørensen, Søn af Proprietær S. — 16)

Johannes Herman Otto Neven, Søn af afd. Kjøbmand N. — 17) Johan Frederik Bruhn Rieper, Søn af Herredsfuldmægtig R. — 18) Emil Valdemar Kielberg, Søn af Murermester K. — 19) Niels Ludvig Emil Reehoff, Søn af afd. Kjøbmand R. — 20) Ejnar Niels Christensen, Søn af Chokoladefabrikant C. — 21) Henrik Flindt Heger, Søn af Forstraad H. — 22) Albert Mathias Andersen, Søn af Snedkermester A. — 23) Hans Sejer Thor Neergaard, Søn af Snedkermester N. — 24) Julius Nicolai Barth Andersen, Søn af Mejeriforpagter A. — 25) Carl Edvard Rottvitt Jørgensen, Søn af kgl. Skovfoged J. — 26) Vilhelm Carl Rottvitt, Søn af Proprietær R. — 27) Viggo Sophus Arntzen, Søn af Sagfører A. — 28) Johannes Christian Grønfeldt, Søn af Bundtmager G.

Mellemste Klasse, B.

1) Thorvald Ferdinand Emanuel Jensen, Søn af Restauratør J. — 2) Georg Leidersdorff, Søn af Hotel-ejer L. — 3) Frits Johan Peter Friederiksen, Søn af Teglværksejer F. — 4) Johannes Madsen, Søn af Proprietær M. — 5) Vilhelm Wedell-Wedellsborg, Søn af Kammerherre, Amtmand, Baron W.-W. — 6) Christian Andreas Rasmussen, Søn af Gaardejer R. — 7) Viggo Berg, Søn af Folkethingsmand B. — 8) Anders Christian Petersen, Søn af afd. Gaardejer P. — 9) Hans Niels Mortensen, Søn af Arbejdsmand M. — 10) Claus Höncke, Søn af Forpagter H. — 11) Hans Holch, Søn af Byskriver H. — 12) Sophus Johannes Christiansen, Søn af Spækhøker C. — 13) Christian Julius Olaf Olsen, Søn af Manufakturhandler O. — 14) Jørgen Gotfred Neergaard, Broder til Nr. 23 i A. — 15) Georg Jensen, Søn af Banemester J. — 16) Johannes Alex Hansen, Søn af afd. Hegnsmand H. — 17) Johannes Isak Fobian, Søn af Garvermester F. — 18) Georg Plenge, Søn af Forpagter P. — 19) Jens Heinrich Sundstrøm, Søn af Kjøbmand S. — 20) Henry Christian Hansen, Søn af Læge H. — 21) Carsten Emil Jørgensen, Broder til Nr. 25 i A. — 22) Jens Nicolai Thygesen, Søn af Fabrikant T. — 23) Valdemar Arntzen, Broder til Nr. 27 i A. — 24) Poul Christian Thygesen, Broder til Nr. 22. — 25) Alfred Rathsach, Søn af Fotograf R. — 26)

Jacob Winther, Søn af Fiskehandler W. — 27) Harald Anders Olsen, Søn af Hotelejer O. — 28) John Skogstad, Søn af Blikkenslagermester S. — 29) Holger Philip Emil Nissen, Søn af Konditor N. — 30) Georg Christian With, Søn af Læge W. — 31) Christopher Thomsen, Søn af kgl. Skovfoged T.

Yngste Klasse, C.

1) Peter Raaschou, Søn af Overretssagfører R. — 2) Erik Holch, Søn af Byskriver H. — 3) Helge Hans Carl Rathsach, Søn af Fotograf R. — 4) Heinrich Clausen, Søn af Teglværksejer C. — 5) Louis Christensen, Søn af Maskinsmed C. — 6) Peter Larsen, Søn af Detailhandler L. — 7) Valdemar Jensen, Søn af Sadelmager J. — 8) Johan Hansen, Søn af Rebslagermester H. — 9) Ejnar Enevold Duborg Frijs-Hansen, Søn af Sognepræst H. — 10) Hans Christian Hansen, Søn af Skomagermester H. — 11) Carl Otto Rolf Larsen, Søn af afd. Ingeniørkaptajn L. — 12) Poul Andersen, Søn af Suedkermester A. — 13) Valdemar Petersen, Søn af afd. Gjæstgiver P. — 14) Ejvind Mørch, Søn af fhv. Vejinspektør M. — 15) Vilhelm Arnholtz, Søn af Oberst A. — 16) Christian Herman Jørgensen, Søn af kgl. Skovfoged J.

C. Smaaskolen.

Ved forrige Skoleaars Slutning var Discipeltallet 36, deraf opflyttedes 10 til Elementarskolen. Derimod optoges 11 dels strax, dels i den allersidste Tid. I Februar d. A. udmeldtes J. Christensen, da hans Fader fik Ansættelse andetstede. Discipeltallet er saaledes nu 36, der ere fordelte i tre Afdelinger, hvoraf de to ældste Klasser ere ordnede efter Standpunktet i April. Disciplene i den yngste Afdeling ere opførte efter Alfabetet.

Ældste Afdeling.

1) Christian Albertus, Søn af Kjøbmand A. — 2) Hjalmar Berg, Søn af Folkethingsmand B. — 3) Thor-

vald Rasmussen, Søn af Forstander R. — 4) August Lindberg, Søn af Kjøbmand L. — 5) Rasmus With, Søn af Læge W. — 6) Carl Johan Kielberg, Søn af Murermester K. — 7) Carl Gustav Madsen, Søn af fhv. Proprietær M. — 8) Emil Birch, Søn af Vejinspektør B. — 9) Vilhelm Sørensen, Søn af Proprietær S. — 10) Erik Mørch, Søn af fhv. Vejinspektør M. — 11) John Hvid, Søn af Partikulier H. — 12) Kaj Lerche, Søn af Overretssagfører, Kammerjunker L. — 13) Axel Andersen, Søn af Snedkermester A. — 14) Hjalmar Christensen, Søn af Chokoladefabrikant C. — 15) Gustav Hansen, Søn af Læge H. — 16) Niels Peter Nielsen Thyrsted, Søn af Fragtmand T.

Meilemste Afdeling.

1) Poul Holch, Søn af Byskriver H. — 2) Poul Madsen, Broder til Nr. 7 i ældste Afd. — 3) Christian Steglich, Søn af Isenkræmmer S. — 4) Otto Christenser, Broder til Nr. 14 i ældste Afd. — 5) Harald Hvid, Søn af Grosserer H. — 6) Sophus Thygesen, Søn af Fabrikant T. — 7) Søren Valdemar Gjærn, Søn af Bogholder G. — 8) Jens Peder Hansen, Søn af Skomagermester H. — 9) Johan Sigismund Fasting, Søn af Dyrlægge F. — 10) Carl Johan Jørgensen, Søn af kgl. Skovfoged J. — 11) Holger Herman Niss, Søn af Landskabsmaler N. — 12) Edvard Valdemar Hansen, Søn af Rebslagermester H. — 13) Christian Jensen, Søn af Restauratør J.

Yngste Afdeling.

1) Holger Andersen, Broder til Nr. 13 i ældste Afd. — 2) Anders Henriksen, Søn af Pedel H. — 3) Ferdinand Kielberg, Broder til Nr. 6 i ældste Afd. — 4) Lars Larsen, Søn af Værtshusholder L. — 5) Albrech Sørensen, Søn af Proprietær S. — 6) Carl Wedell-Wedellsborg, Søn af Amtmand, Baron W.-W. — 7) Thor Jørgen Winther, Søn af Fiskehandler W.

D. Disciplenes Hjemstavn og Forældrenes Stand.

Fra Hillerød*) er der 110, fra det øvrige Amt 104, fra Kjøbenhavn 10, andet Steds fra 5. Men med Hensyn til Skolens tre Afdelinger er Hjemstavnen noget forskjellig. I Statsskolen er 46 fra Hillerød, 63 fra Amtet, 4 fra Kjøbenhavn, 4 andet Steds fra. I Elementarskolen er 43 fra Hillerød, 29 fra Amtet, 3 fra Kjøbenhavn, 1 andet Steds fra. I Smaaskolen er 21 fra Hillerød, 13 fra Amtet, 3 fra Kjøbenhavn.

Af disse ere 51 Sønner af Folk, som have med Jordbrug at gjøre, 89 Sønner af Handelsmænd, Haandværkere og andre Industridrivende, 10 Sønner af Militære, 10 Sønner af Lærere, 4 Sønner af Præster, 1 Søn af en Kunstner, 1 af en Sømand, 61 Sønner af Embeds- og Bestillingsmænd, 2 Sønner af Partikulier.

III.

Lærerne og Lærefagenes Fordeling.

A. Statsskolen.

Rektor:	4 Timer Latin og 4 Timer Græsk i VI.; 2 fælles Timer Græsk i VI. og V., 4 Timer Latin i V.	14 (15) T.
Overlærer	Reinhard: Latin og Græsk i IV. og III.	25 —
—	Børre: Religion i III.—I.; Fransk i IV.—II.; Skrivning i III R. og II. st.	24 —
Adjunkt	Hertel: Tysk i IV.—II.; Dansk i III. og I. st.	24 —
—	Petersen: Naturhistorie og Naturlære i IV.—I.; Geografi i II. og I. R.	25 —

*) Slotssognet ikke taget med.

Adjunkt	Bendz : Naturlære i VI. og V.; Matematik i III. og I.	24	—
—	Bricka : Dansk og Oldnordisk i VI. og V.; Historie i VI.—IV.; Latin i II. st. og Dansk i II. st. og R.; Sang i hele Skolen	30	—
—	Kieler *): 4 Timer Latin i VI.; 4 Timer Latin og 3 Timer Græsk i V.; 3 Timer Fransk og 2 Timer Engelsk i VI.; 3 Timer Fransk i V.	25	—
—	Johnsen *): Matematik i IV. og II.; Tegning i IV.—I.; Skrivning i II. og I.	29	—
—	Aagaard *): Geografi i IV., III. og I.; Historie i III.—I.; Tysk i II. og 1 Time i III. r.	24	—
—	Lassen *): Engelsk i V.—I.; Dansk i IV., II. r. og I. R.	23	—
Pastor	Kemp : Religion i VI.—IV.	2	—
Kommandersergent	From : Gymnastik og Svømning i hele Skolen	20	—
Desuden leder	Hr. From Skydeøvelserne, som Hr. Adjunkt Kieler tillige har Tilsyn med.		
Kantor	Erslev ledsager paa Fortepiano Lovsangen Mandag og Lørdag.		

Under 29de August f. A. blev Timelærer ved Skolen Cand. philologiæ H. M. Lassen constitueret som Adjunkt.

Under 9de Oktober f. A. blev Skolens Rektor udnævnt til Ridder af Dannebrog.

I største Delen af Juni og Juli Maaned f. A. maatte Overlærer Børre ophøre med sin Skolegjerning paa Grund af Tyfus i sin Familie. Ved forekommende Hjælp af Byens to Præster, der navnlig overtog Examinationerne ved Aarsprøven i Religion, kom Skolen nogenlunde ud over Vanskelighederne.

*) Disse Lærere have tillige Tilsyn med Gymnastik, Korsang osv.

B. Elementarskolen.

Overlærer Børre: Religion i A.....	2	Timer.
Adjunkt Hertel: Tysk i A.....	3	—
— Kieler: Fransk i A.....	4	—
— Johnsen: Regning i A., ²	5	—
— Lassen: Dansk i A., ² og B., ¹	8	—
Examineret Lærer Godskesen: Dansk i A., ¹ , B., ¹ og C.; Naturhistorie i A. og B., Tegning i A., Historie i B., Tysk i B. og C., Regning i C.....	33	—
— Lærer Schultz: Geografi og Sang i hele Skolen, Historie i A. og C., Regning i A., ¹ og B., ¹ Naturhistorie i C.....	30	—
— Lærerinde Frk. A. Berg: Religion i B. og C., Skrivning i A., Tegning i B.	9	—
Frk. M. Berg: Skrivning i B. og C., Tegning i C.	10	—
Kommandersergent From: Gymnastik og Svøm- ning i hele Skolen.....	12	—

Tablet over hvert Fags ugentlige Timer.

De to ældste Klasser have været delte i Dansk og Regning, ligeledes har A. været delt, eftersom Disciplene enten læste baade Fransk og Tysk eller blot Tysk.

	Ældste Klasse (A).		Mellemste Klasse (B).		Yngste Klasse (C).
	A. ₁	A. ₂	B. ₁	B. ₂	
Dansk	3	3	5	5	5
Tysk	3		3		2
Fransk	4	(4)	”	”	”
Religion	2		2		2
Historie	4		4		3
Geografi	2		2		2
Naturhistorie	2		2		1
Regning	5	5	5	5	4
Skrivning	3		4		4
Tegning	2		2		2
Sang	1		1		1
Gymnastik og Svøm- ning	4		4		4
	34		33		30

I Begyndelsen af April Maaned blev Lærer Goskesen angreben af en heftig Lungebetændelse, der endnu holder ham til Sygelejet. Dhrr. Adjunker Aagaard, Johnsen, Kieler og Lassen have delt hans Timer imellem sig.

C. Smaaskolen.

Bestyrerinden Frk. A. Berg: Religion, Historie, Geografi, Naturhistorie, Anskuelselære, Regning og Sang.
Frk. M. Berg: Dansk, Fortælling og Skrivning.
Kommandersergent From: Gymnastik og Svømning.

IV.

Det i Skoleaaret læste og indøvede.

A. Statsskolen.

Modersmaal.

6te Kl. (Bricka). Den danske Literaturs Historie fra den baggesensk-øhlenschlägerske Tid er gennemgaaet i mundtlige Meddelelser og Oplæsning af Digterværker. 26 Stile ere skrevne.

5te Kl. (Bricka). Den danske Literaturs Historie forfra indtil Oplysningens Tidsalder er gennemgaaet i mundtlige Meddelelser og Oplæsning af Digterværker; som Grundlag er benyttet Winkel-Horns danske Literaturhistorie til Brug i lærde Skoler (1883), hvoraf er læst S. 10—62. Holbergs „Den stundesløse“ og „Barselstuen“, Ewalds „Fiskerne“ og „Balders Død“, Wessels „Kjærlighed uden Strømper“ ere gennemgaaede med Disciplene. Hver af Disciplene have holdt 1 a 2 Foredrag over selvvalgte Æmner. 26 Stile ere skrevne (sammen med 6te Klasse).

Svensk er efter Hammerichs Læsestykker indøvet i Fællestimer med 6te og 5te Kl. (Bricka.)

4de Kl. st. og R. (Lassen.) Holberg: „Jeppe paa Bjærget“ og „Jacob v. Thybo; Ewald: „Fiskerne“; Wessel: „Kjærlighed uden Strømper“; Baggesen: Brudstryk-

ker af „Labyrinthen“; Øhlenschläger: „Hakon Jarl“, og „Hroars Saga“; J. L. Hejberg: „Syvsoverdag“ og „Kong Salomon og Jørgen Hattemager“; Hauch: „Søstrene paa Kinakullen“ og „Tiber“; Blicher: „Røverstuen“ og „Skibsjournal“; Hertz: „Kong Renés Datter“ og „Sparekassen“; Paludan-Müller: Brudstykker af „Adam Homo“; Andersen: 4 Æventyr; Hostrup: „Gjenboerne“; Ploug: Nogle Digte. De for Realisterne særlige Timer ere dels benyttede til Indøvelse af Grammatikken dels til Oplæsning af Digtværker. 28 Stile.

3die st. Kl. (Hertel). Arentzens og Thorsteinsons nordiske Mythologi er læst og repeteret. Oplæsning af Brudstykker af Sagaer og Nordens Guder, desuden af Digtværker af Wessel, H. Hertz, Hejberg, Goldschmidt o. a. 30 Stile.

3die Realkl. (Hertel). Nordisk Mythologi efter Arentzen og Thorsteinson læst og repeteret. Hyppige Øvelser i Oplæsning og Analyse. Nogle Digtværker ere oplæste for Disciplene. 30 Stile.

2den st. og Realkl. (Bricka). Oplæsning og Analyseren indøvet efter Agerskov, Nørregaard og Strøms Læsebog, H. 3, Oplæsning tillige efter andre letfattede Skrifter af danske Forfattere. Bojesens Grammatik er repeteret. Enkelte Digte ere læste udenad efter Læsebogen. 34 Stile af fortællende og beskrivende Indhold ere skrevne.

1ste st. Kl. (Hertel). Øvelser i Læsning efter Agerskov, Nørregaard og Strøms Læsebog (3die Afdeling). Bojesens Sproglærer indtil Ordstillingen er læst og indøvet ved Analyse. 6 Digte ere lærte til Fremsigelse. 32 Stile.

1ste Realklasse (Lassen). Analyse efter Agerskovs, Nørregaards og Strøms Læsebog. Nogle Digte lærte udenad efter samme. Grammatik efter Bojesen. 28 Stile.

Oldnordisk (Bricka).

6te Kl. Wimmers Læsebog S. 41—53, 55—63, 74—107 (med Overspringelse af Versene). Wimmers Grammatik repeteret.

5te Kl. Wimmers Læsebog S. 1—40. Wimmers Grammatik gennemgaaet.

Latin.

6te Kl. (Rektor). Horats's Breve I. Bog og *ars poetica*; af Madvigs *Carmina selecta*: Stykkerne af Catul og Martial. — (Kieler). Cicero: Cato Major; Cornelius Nepos: Atticus; Tacitus: *Historiæ* I. Bog; Kursorisk: Livius 22de Bog og af 23de Bog til Kap. 26. Tregders Literaturhistorie og Thomsens Antikviteter i Udtog. 70 Versioner. Til Afgangsprøven opgives: Prosa: Cicero: *oratio pro Roscio Amerino*, Cato Major. Tacitus: *Historiæ* I. Bog. Poesi: Horats's Oder I. og II. Bog (undtagen I. 5, 13, 19, 23, 25, 30, 33, 36; II. 4, 5); I. Bog af Brevene; *Carmina selecta*: Catul og Martial. Kursorisk: Cæsar: *de bello Gallico* VII. Bog; Sallust: Jugurtha; Livius: 22de Bog, 25 Kapitler af 23de Bog.

5te Kl. (Rektor). Seneca: *consolatio ad Marciam*. *Carmina selecta*: Catul og Martial; Horatius: Oder I. og II. Bog (undtagen I 5, 13, 19, 23, 25, 30, 33, 36; II 4, 5). — (Kieler). Cicero: *Verrinerne* IV. Bog; Livius: 22de Bog. Kursorisk: Cæsar: *de bello Gallico* VII. Bog; Sallust: Jugurtha. 60 Versioner efter Henrichsens Opgaver.

4de st. Kl. (Reinhard). Cicero: *oratt. in Catil.* III. & IV. og *pro lege Manilia*. Livius I. Bog. Vergils *Æneide* III. Bog. Til Examen opgives: Cic. *oratt. in Catil.* IV. og *oratt. pro lege Manilia*; Livius lib I. Cap. 22—60; Virgil. III. V. 1—550; af Madvigs Grammatik Syntaxen fra § 232 til Enden. Stile, hjemme: 61, paa Skolen: 6, mundtlig: 5, Vers 3.

3die st. Kl. (Reinhard). Cicero: *oratt. in Catil.* I. & II.; Sallust: *bell. Catil.* Ovid: Blochs Udvalg: *Verdensaldrene* og *Deucalion* 322. Madvigs Grammatik § 271—379, repeteret § 20—161. Stile: hjemme: 60, paa Skolen: 7, mundlig: 7. Vers 2.

2den st. Kl. (Bricka). „Nepos plenior“ Biografierne Themistocles, Pausanias og Epaminondas. Af Madvigs Grammatik repeteret *Formlæren*, af Syntaxen læst *Kasuslæren* og *Reglerne om Adjektivernes Brug*. 68 Stile, hvoraf 33 Hjemmestile, 35 Skolestile, 3 Versioner.

1ste st. Kl. (Hertel). Forchhammers *Læsebog* for de første Begyndere læst fuldstændig; af Madvigs Grammatik *Formlæren* i den Udstrækning, som *Læsebogen* kræver. Stile er skrevet efter de i *Læsebogen* mundtlig gennemgaaede danske Stykker.

Græsk.

6te Kl. (Rektor). Bergs Udvalg af Herodot, S. 119—150; Thriges Udvalg af Plato, S. 27—42, 51—71, 102—108; Homers Odyssé 3die og 9de Bog, Iliade 10de Bog samt af 9de Bog de første 113 Vers. Tregders Mythologi og Literaturhistorie, Christensens Antikviteter med Forbigaaelser. Til Afgangsprøven opgives: Prosa: Herodot i Bergs Udvalg, S. 1—45, 119—150. Plato i Thriges Udvalg, S. 1—26, 27—42, 51—71, 84—98, 102—108. Poesi: Af Odysséen 3die, 6te, 7de, 9de Bog; af Iliaden 7de og 10de Bog samt de første 113 Vers af 9de Bog; af Petersens Anthologi, S. 5—10, 14—16, 17 Nr. 2 og 3, S. 18, S. 19 Nr. 8, S. 21—25, 26 (Asklepiades), S. 28 Nr. 6, S. 34 Nr. 1, S. 35—44 (undtagen Nr. 2).

5te Kl. (Rektor). Homers Odyssé III. Bog. Iliaden Xde Bog og af IXde Bog de første 113 Vers. — (Kieler). Plato: i Thriges Udvalg, S. 1—26, 84—99; Herodot: i Bergs Udvalg, S. 19—46.

4de st. Kl. (Reinhard). Bergs Læsebog, 2den Afdeling, S. 31—72; Homers Odyssé III. Bog. Bergs Formlære. 3die st. Kl. (Reinhard). Bergs Forskole; Bergs Læsebog 2den Afdeling, S. 15—31. Bergs Formlære, § 1—99 samt de uregelmæssige Verber, som forekomme i Læsebogen.

Tysk.

4de st. og R. Kl. (Hertel). P. Hjorts Læsebog (5te Oplag), S. 134—146, 164—183, 187—195, 315—324, 341—362, og af 2den Del S. 114—130. Rung und Jürs „Deutsche Dichter“, S. 38—68, 110—115, 176—182. Simonsens Formlære og Syntax. 4de Realklasse særskilt af Toepfers Udvalg, S. 163—214.

3die stud. Kl. (Hertel). P. Hjorts Læsebog, S. 21—87. Simonsens Formlære.

3die Realkl. (Hertel). P. Hjorts Læsebog, S. 21—87 og af Toepfers Udvalg Side 1—140. Simonsens Formlære.

2den Kl. (Hertel). Kapers Læsebog for Mellemlærerne, S. 139—199 med Forbigaaelse af S. 155—162. Det væsentligste af Simonsens Formlære.

1ste stud. Kl. (Aagaard). Kapers Læsebog for Mellemklasserne, S. 79—130. Af Simonsens Formlære indtil 2den Konjugation.

1ste Realkl. (Aagaard). Kapers Læsebog S. 78—128. Af Simonsens Formlære indtil 2den Konjugation.

Fransk.

6te Kl. (Kieler). Herrig et Burguy: *La France littéraire*: Madame de Staël, Chateaubriand, Cuvier, Béranger, Nodier, Courier, Victor Huges, Lamartine, De Vigny, Guizot, Lacretelle, Thierry og Thiers samt af Victor Hugo: Hernani. Maanedslæsning. Formlære og Ordføjningslære repeteret. 65 Stile efter Gjeddes Stiløvelser.

5te Kl. (Kieler). Borrings *Études littéraires*: Lamartine: *Scènes de la vie des pêcheurs italiens*. Souvestre: *Un decret de médecin*. Balzac: *Une passion dans le désert*. *Lettres de Madame de Sévigné*, *Lettres persanes* af Montesquieu, *Lettres d'Italie* af Courier. Ségur: *Frederic II.*, *Cathérine II.*; Thiers: *Passage de St. Bernard*. De fleste af Poesierne bag i Bogen. Maanedslæsning. Ordføjningslæren gennemgaaet, Formlæren repeteret. 60 Stile efter Gjeddes Stiløvelser.

4de Kl. stud. og R. (Børre). Borrings *Études litt.*, S. 4—35, 122—150, 184—194, 320—337. Sicks Læsebog for Mellemklasserne, S. 85—90, 96—119, 141—143, 167—175, 187—197. Formlæren efter Sicks Grammatik er repeteret og enkelte Regler af Syntaxen ere læste. Til Maanedslæsning er benyttet *Le verre d'eau* af E. Scribe og *La guerre des paysans* af H. Conscience. 28 Stile, alle skrevne i Hjemmet; Realkl. har dog kun skrevet Stil til December 1882.

3die Kl. stud. og R. (Børre). Sicks Læsebog, Side 85—90, 96—119, 125—132, 141—150, 167—180, 187—197. Formlæren efter Sicks Grammatik er udførligere repeteret, og enkelte af de første Regler i Syntaxen ere læste. 34 Stile, hvoraf 2 paa Skolen. Realkl. samme Læsebog, S. 85—90, 96—119, 125—132, 141—150, 167—180, 187—197. Formlæren af Sicks Grammatik. 30 Stile, alle skrevne i Hjemmet.

2den Kl. stud. og R. (Børre). Samme Læsebog, S. 1—41, 57—66, 180—191. Af Sicks Grammatik er det

væsentlige af Formlæren læst og repeteret. 35 Stile, hvoraf 2 paa Skolen.

1ste Kl. stud. og R. (Kieler). Borrings Manuel, S. 6—58. Formlæren læst og repeteret. Listov Elementar-bog, de danske Stykker fra 43—61, 71—72, 75—81. 30 Stile, for største Delen skrevne paa Skolen.

Engelsk.

6te Kl. (Kieler). Listovs engelske Læsestykker II., S. 98—170. Udvalg af engelske Forfattere, S. 3—81, 97—102. Maanedslæsning efter Disciplenes eget Valg.

5te Kl. (Lassen). Listovs Ledetraad I. og II. Sammes Læsestykker II., S. 1—41 og 61—85.

4de Realkl. (Lassen). Listovs Læsestykker II., Side 103—170 og 205—224. Sammes Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter, S. 1—81 og 103—108. Til kursorisk Læsning er benyttet: Marryat: The children of the New-Forest og „Percival Keene“. 26 Versioner.

3die Realkl. (Lassen). Listovs Læsestykker II., S. 1—41, 61—155. 30 Versioner.

2den Realkl. (Lassen). Listovs Ledetraad II. Af sammes Læsebog omtr. 15 Sider. 32 Stile.

1ste Realkl. (Lassen). Listovs Ledetraad I. 28 Stile.

Religion.

6te og 5te Kl. (Kemp). Luthers Historie indtil 1518 udførligt fortalt. Bjergprædikenen (Matth. 5—7) læst og forklaret. Fremstilling af enkelte af Nutidens aandelige Spørgsmaal. Gjennemgang af flere af Sekternes Historie og Lære.

4de st. og Realkl. (Kemp). Lukas Evg. Kap. 1—8 læst og forklaret i Forbindelse med en Redegjørelse for Ligheden og Forskjelligheden mellem de fire Evangelier. Fremstilling af enkelte af Nutidens aandelige Spørgsmaal. Gjennemgang af flere af Sekternes Historie og Lære.

3die Kl. stud. og R. (Børre). Assens's mindre Bibelhistorie, S. 109—174. Balslevs Katechismusforklaring. De tidligere lærte Psalmer ere repeterede.

2den Kl. stud. og R. (Børre). Assens's Bibelhistorie, S. 61—119. Balslevs Katechismusforklaring, S. 30—57.

Psalmer som i ovennævnte Klasse; af nyt lært Nr. 375 og 373.

1ste Kl. st. og R. (Børre). Assens's Bibelhistorie, S. 1—73. Balslevs Katechismusforklaring, S. 1—30. Endel Psalmer ere lærte udenad.

Historie.

6te Klasse (Bricka). Oldtidens og Nordens Historie efter Thriges Lærebøger. Middelalderens og den nyere Tids Historie efter Blochs Lærebog for Realskoler.

5te Kl. (Bricka). Oldtidens og Nordens Historie efter Thriges Lærebøger, Middelalderens efter Blochs Lærebog for Realskoler.

I mundtlig Meddelelse er der givet begge Klasser Skildringer af tidligere Tidens Kulturtilstande.

4de st. og Realkl. (Bricka). Oldtidens og Middelalderens Historie samt de tre nordiske Rigers Historie i den nyere Tid efter Blochs Lærebog for Realskoler. 4de Realkl. særskilt tillige den øvrige Verdenshistorie i den nyere Tid.

3die st. Kl. (Aagaard). Har læst og repeteret den nyere Tids Historie indtil Revolutionen efter Blochs Lærebog for Realskoler.

3die Realkl. (Aagaard). Har læst Oldtidens, Middelalderens og den nyere Tids Historie indtil Revolutionen efter Blochs Lærebøger. Tiden fra Revolutionen og til Aaret 1870 er læst efter G. St. Brickas Lærebog i Historien (I.).

2den st. og Realkl. (Aagaard). Middelalderens Historie er læst og repeteret efter Blochs Lærebog for Realskoler.

1ste st. og Realkl. (Aagaard). Oldtidens Historie er læst og repeteret efter samme Lærebog.

Geografi.

4de Kl. (Aagaard). Læst og repeteret hele Geografien efter Erslevs mindre Lærebog (Nr. 2).

3die Kl. stud. og R. (Aagaard) læst Amerika, Australien, Asien samt Afrika efter samme Bog.

3die r. Kl. (Aagaard) har i én Time om Ugen repeteret Europa efter samme Lærebog.

2den Kl. stud. og R. (Petersen) læst Vest og Syd-europa samt Schweiz og Østerrig efter samme Lærebog. 1ste st. (Aagaard). Danmark, Norge, Sverig, Øst-europa og Tyskland (dog ikke Alperne) efter samme Lærebog.

1ste Realkl. (Petersen). Danmark, Norge, Sverig, Rusland, Mellemeuropa til Schweiz efter samme Lærebog.

Mathematik og Regning.

4de st. og Realkl. (Johnsen). Plangeometrien repeteret efter Henrik Smiths Mathematik. I Arithmetik er efter samme Bog læst Ligninger af 2den Grad og Rækker; det hele Pensum er repeteret. — Opgaver hjemme engang ugentlig.

3die Kl. (Bendz). I Plangeometrien er læst fra Nr. 166 ud. I Arithmetik er læst Læren om Rod, Logarithmer og Ligninger af 2den Grad med en Ubekjendt. I Realklassen er den foregaaende Aars Pensum repeteret. — Opgaver hjemme en Gang ugentlig.

2den Kl. (Johnsen). I Arithmetiken er læst Læren om Potens, Regning med Polynomier, Decimalbrøk, Ligninger med 2 og flere Ubekjendte af 1ste Grad, samt Øvelser foretagne i at sætte Opgaver i Ligning. I Plangeometrien er læst fra Nr. 102—166. — Opgaver hjemme engang ugentlig.

1ste st. Kl. (Bendz). I Plangeometrien er læst forfra til Konstruktioner. I Arithmetiken er læst Addition, Subtraktion, Multiplikation, Division, Ligninger af 1ste Grad med en Ubekjendt, Proportioner og de almindelige Sætninger til Regning med Potens. — Opgaver hjemme engang imellem. Ved Regneundervisningen er benyttet Hansens Regnebog 3die Del og deri gjennemgaaet til Procentregning.

1ste Realkl. I Plangeometrien (Bendz) er læst det samme som i 1ste st. Kl. I Arithmetik (Johnsen) er læst det samme som i 1ste st. Kl.

Naturlære.

6te Kl. (Bendz). Repeteret hele Fysiken efter Schmidts mindre Lærebog og læst Astronomien efter Jørgensens Astronomi.

5te Kl. (Bendz). Læst Fysiken efter Schmidts mindre Lærebog.

4de Realkl. (Petersen). Holtens Bog fra Tyngden; repeteret det hele Pensum.

3die Realkl. (Petersen). Holtens Bog til Tyngden.

2den r. Kl. (Petersen). Schmidts og Christensens Naturlære fra Magnetisme til Enden, dog kun en Del af Lyslæren.

1ste r. Kl. (Petersen). Samme Bog fra Begyndelsen til Magnetisme.

Naturhistorie (Petersen).

4de Kl. Hele Zoologien efter Lützens Lærebog Nr. 2, samt Vaupels Botanik med Forbigaaelse af en Del mindre vigtige Familier.

3die Kl. Det menneskelige Legeme efter Lützens Bog, samt Strøms Begyndelsesgrunde i Botanik.

3die r. Kl. har desuden repeteret Lützens Zoologi.

2den Kl. Læst Krebsdyr, Bløddyr, Pattedyr og Fugle efter Lützens Bog.

1ste Kl. Læst de koldblodige Bedyr og Leddyrene til Krebsene efter Lützens Bog. Nogle Planter ere gennemgaaede.

Skrivning.

3die Real. og 1ste stud. Kl. (Børre) have havt henholdsvis 1 og 2 Timers Undervisning ugentlig. Begge Alfabeter ere benyttede. Forskrifter ere benyttede, men de flinkere Elever have ofte skrevet efter Bog. En sikker og fast Haandskrift med rene og bestemte Træk har været Maalet for Undervisningen.

2den stud. Kl. (Johnsen) har havt 1 Times Undervisning ugentlig; 2den Real. og 1ste Realkl. (Johnsen) have havt 2 Timers Undervisning ugentlig. Begge Alfabeter ere indøvede. Forskrifter ere benyttede, men de flinkere Elever have ofte skrevet efter Bog.

Tegning (Johnsen).

4de Realkl. Der er dels tegnet efter Fortegninger dels efter Gibsornamenter. Alt er trukket op med Tusch.

3die Realkl. Der er væsentlig benyttet Fortegninger (store Konturer); enkelte af de flinkere Elever have dog tegnet efter Gibsornamenter. Alt er trukket op med Tusch.

2den Realkl. Der er dels tegnet efter Fortegninger af Jensen, Sinding og Thrap-Meyer dels efter Gibsornamenter. Alt er trukket op med Tusch.

1ste Realkl. Der er tegnet efter Fortegninger af Jensen, Sinding og Thrap-Meyer.

Udfaldet af Skydningen 1882.

(Afstand 300 Alen).

Navn.	Antal Gange.	Antal Skud.	Points	Træffere.	Sum.	Værdi.	Frit eller støttet Anslag.
S. A. Jespersen	9	43	38	28	66	1.5	Frit Anslag.
M. Rasmussen.	9	43	46	31	77	1.8	Anlæg.
P. Wedell	9	43	66	35	105	2.4	Frit Anslag.
Svedstrup	7	32	32	21	53	1.7	Anlæg.
G. Wedell	9	43	73	45	118	2.7	Frit Anslag.
Chr. Hansen . . .	9	43	44	24	68	1.6	Dels fr., dels Anl.
W. Jensen	9	43	48	27	75	1.7	Anlæg.
W. Hansen	3	15	21	13	34	?	do.
F. Hansen	3	15	10	5	15	1.	do.
Høeg	3	15	17	12	29	1.9	do.
Esbensen	3	15	7	5	12	0.8	do.
Steffensen	5	22	30	15	45	2.	do.
Christiansen . . .	6	27	38	20	58	2.1	do.
Møller	6	27	53	22	75	2.8	Dels fr., dels Anl.
A. Jensen	6	27	42	19	61	2.3	Anlæg.
O. Petersen	5	22	13	11	24	1.	do.
Fich	6	27	15	8	23	0.9	do.
Berg	5	25	21	13	34	1.4	do.
P. Petersen	6	27	18	11	29	1.	do.
Lassen	6	27	40	21	61	2.3	do.
Larsen	6	27	34	18	52	1.9	do.
Mentz	6	27	52	22	74	2.7	do.
Bonnevie	6	27	46	22	68	2.5	do.
Lichtenberg	6	27	23	15	34	1.3	do.
Hansen	6	27	23	13	36	1.3	do.
Rundin	6	27	12	5	17	0.6	do.
Gørtz	2	10	9	5	14	1.4	do.

Gymnastik (From).

4 ugentlige Timer i hver Klasse. Forberedelsesøvelser, Gang og Løbeøvelser; Springning i Højde og Længde, Klavreøvelser, blandede Øvelser og Voltigering. Med de større Klasser er indøvet Stokkeslag og Barreøvelser, og med de to yngste Klasser Smidighedsøvelser.

B. Elementarskolen.

Modersmaal.

Kl. A.,₁ (Godskesen) har indøvet Oplæsning og Analyse efter Funch, Røgind og Warburgs danske Læsebog. Til Oplæsning er desuden benyttet „Skalpjægerne“ og „Hjortedræber“ samt „Fyrretyve Fortællinger af Fædrelandets Historie“ af A. D. Jørgensen; i den mindre ikke fransklæsende Afdeling er i en Extratime særlig benyttet nævnte Fortællinger. I Analyse ere Ordklasserne, Bøjningslæren, den enkelte Sætnings Dele, og det vigtigste om Sætningsforbindelserne indøvede. Efter „Texter til Danmarks Melodier“ ere lærte udenad: Nr. 47, 67, 183, samt „Torbisten og Fluen“ efter Læsebogen. En Stil er skreven paa Skolen hver Uge, afvexlende Gjenfortælling og Diktat eller af et let naturhistorisk eller historisk Indhold. Omstilene ere skrevne hjemme.

Kl. A.,₂ (Lassen) har indøvet Oplæsning og Analyse efter Funch, Røgind og Warburgs danske Læsebog. Til Oplæsning er desuden benyttet „Skalpjægerne“. I Analyse ere Ordklasserne, Bøjningslæren, den enkelte Sætnings Dele og de vigtigste Dele af Sætningsforbindelserne indøvede. Nr. 2, 3, 91, 152 ere lærte udenad efter „Texter til Danmarks Melodier“. En Stil er skreven paa Skolen hver Uge, afvexlende Gjenfortælling og Diktat. Omstilene ere skrevne hjemme.

Kl. B.,₁ (Godskesen). Oplæsning og Analyse efter Læsebogen. Nogle Smaafortællinger for Børn og adskillige af Andersens Eventyr ere oplæste. Ordklasserne og det vigtigste af Bøjningslæren, den enkelte Sætnings Dele, samt Begreberne Hoved- og Bisætning ere indøvede. Af Texter til „Danmarks Melodier“ ere lærte udenad Nr. 41—64—67—134—183. En Stil er skreven paa Skolen hver

Uge, afvexlende Gjenfortælling og Diktat. Omstilene hjemme.

Kl. B.,₂ (Lassen). Oplæsning og Analyse efter Læsebogen. Ordklasserne og det vigtigste af Bøjningslæren, den enkelte Sætnings Dele samt Begreberne Hoved- og Bisætning ere indøvede. Nr. 6, 45, 133, 158 ere lærte udenad efter „Texter til Danmarks Melodier“. En Stil er skreven paa Skolen hver Uge, afvexlende Gjenfortælling og Diktat. Omstilene hjemme.

Kl. C. (Godskesen). I Læsebogen læst og gjenlæst et Par Gange forfra til Side 261 samt Versene bag i Bogen. De vigtigste Ordklasser, en Del af Bøjningslæren samt Grundord, Omsagn og Gjenstand ere indøvede. Nr. 36—101—110—137—139 af ovennævnte Sangbog ere lærte udenad. En Stil paa Skolen hver Uge, Diktat eller Gjenfortælling. Omstilene hjemme.

Religion.

Kl. A. (Børre). Balslevs Bibelhistorie og Luthers lille Katechismus. Endel Psalmer ere lærte.

Kl. B. (A. Berg). Balslevs Bibelhistorie: Det ny Testamente. 10 Bud og Troesbekjendelsen. En Del Psalmer ere lærte udenad.

Kl. C. (A. Berg). Balslevs Bibelhistorie: Det gamle Testamente. En Del Psalmer ere lærte udenad.

Historie.

Kl. A. (Schultz). Efter Brickas Lærebog læst hele Nordens Historie; enkelte Afsnit suppleret ved mundtlig Fortælling.

Kl. B. (Godskesen). Efter samme Lærebog fra Frederik den 1ste til Christian den 8de.

Kl. C. (Schultz). Efter samme Lærebog læst forfra til Valdemar Atterdag.

Geografi.

Kl. A. (Schultz). Efter Granzows Geografi Nr. 3 er læst Asien, Afrika, Amerika og Australien.

Kl. B. (Schultz). Efter samme Lærebog er læst fra Rusland til Asien.

Kl. C. (Schultz). Efter samme Lærebog er læst de

tre nordiske Riger, den almindelige Oversigt over Europa samt S. 13—26.

Naturhistorie.

Kl. A. (Godskesen). Pattedyrene og Fuglene efter Lützens Lærebog.

Kl. B. (Godskesen). Pattedyrene efter samme Lærebog.

Kl. C. (Schultz). Feddersens 100 Dyr. Pattedyrene.

Tysk.

Kl. A. (Hertel). Kapers tyske Læsebog for Mellemklasserne, S. 1—72; af sammes Korfattet tysk Sprog-lære: Artiklerne, det væseligste af Substantivernes Kjøen og Bøjning, Pronomener, Talord, Hjælpeverber og 1ste Konjugation.

Kl. B. (Godskesen). Listovs Elementarbog fra Dansk til Tysk, S. 42—55, og fra Tysk til Dansk, S. 42 og Bogen ud.

Kl. C. (Godskesen). Listovs Elementarbog fra Tysk til Dansk forfra til S. 40 og fra Dansk til Tysk til S. 25.

Fransk.

Kl. A. (Kieler). Læst og repeteret efter Listovs Elementarbog I., Stykke 1—4!, 6!—73, 81—85, 95—97, samt alle de følgende franske Stykker. Den regelmæssige Formlære er gennemgaaet efter Sicks Grammatik.

Regning.

Kl. A.,₂ (Schultz). Brøks Division, Brøks Brøk, Benævnte Størrelser, Reduktion til Enheden. Ugentlig en skriftlig Opgave, som er regnet hjemme. Den store Tabel.

Kl. A.,₁ (Johnsen). Gennemgaaet det samme.

Kl. B.,₂ (Schultz). Division med hele Tal, Reglerne for Tallenes Delelighed, Maal, Mangefold, Læren om Brøk til Division. Ugentlig 1 skriftlig Opgave, som er regnet hjemme.

Kl. B.,₁ (Schultz). Gennemgaaet det samme.

Kl. C. (Godskesen). Talrækken, de fire Regningsarter med ubenævnte Tal tilligemed de dertil hørende Tegn, Lighedstegn, Parentheser. Den lille Tabel. Den

store Tabel indøvet ved Hjemmearbejde og Øvelser paa Skolen. Enkelte skriftlige Opgaver.

Skrivning.

Kl. A. (A. Berg). Frk. Stremmes Skriveøvelser 3—6 Hefte.

Kl. B. (M. Berg). Frk. Stremmes Skriveøvelser 2—5 Hefte.

Kl. C. (M. Berg). Frk. Stremmes Skriveøvelser 1—4 Hefte.

Tegning.

Kl. A. (Godskesen). To Timers Tegning om Ugen efter Heinr. Janniches Tegnehefter og Væggetegninger af Sinding, Jensen og Trap-Meyer.

Kl. B. (A. Berg). Janniches Tegnehefter 3—4 Hefte.

Kl. C. (M. Berg). Janniches Tegnehefter 1—2 Hefte.

Gymnastik (From).

4 ugentlige Timer i hver Klasse. Forberedelsesøvelser, Gang- og Løbeøvelser, Springningsøvelser i Højde og Længde, Smidighedsøvelser, Klavreøvelser, blandede Øvelser, Voltigering.

C. Smaaskolen.

Ældste Afdeling.

Modersmaal (M. Berg). Borgens og Rungs danske Læsebog fra S. 1—173. En Del af Indholdet gjenfortalt. Fire Gange om Ugen Stil. Af Toftes Børnesange ere Nr. 51, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63 lærte udenad.

Bibelhistorie (A. Berg). Fortalt fra Skabelsen til Juda Rige. Af „Salmer og Sange for Børn“ ere Nr. 4, 10, 19, 21, 27, 30, 34, 36, 38 lærte udenad.

Naturhistorie (A. Berg). Af Feddersens „Hundrede Dyr“ læst Pattedyrene.

Historie (A. Berg). De vigtigste Sagakonger, ved Gjenfortælling.

Geografi (A. Berg). Danmark efter Landkort. De øvrige Lande i Europa i store Træk.

Regning (A. Berg). De 4 Regningsarter med ubenævnte Tal, Multiplikation og Division med 1—6 Tal. De videre komne tillige de 4 Regningsarter med benævnte Tal. Hovedregning i alle 4 Regningsarter.

Skrivning (M. Berg). Frk. Stremmes Skriveøvelser 1—3 Hefte.

Tegning (A. Berg). Efter Jaaniches Tegnehefter 1.

Mellemste Afdeling.

Modersmaal (M. Berg). Bredsdorffs Læsebog. 3 Gange om Ugen Stil. Af Toftes Børnesange ere Nr. 23, 30, 31, 32, 33, 36, 39, 41, 42, 53, 55 lærte udenad.

Bibelhistorie (A. Berg). Fortalt fra Skabelsen til Kong Saul. Af „Salmer og Sange for Børn“ ere Nr. 2, 4, 10, 19, 26, 32, 37, 41 lærte udenad.

Historie (A. Berg). Den nordiske Gudelære, Gjenfortælling.

Geografi (A. Berg). Almindelige geografiske Begreber ere klarede. Danmark i store Træk efter Landkort.

Regning (A. Berg). De 4 Regningsarter med ubenævnte Tal. Multiplikation med 1—4 Tal. Division med 1—2 Tal. Hovedregning i alle Regningsarter.

Skrivning (M. Berg). Frk. Stremmes Skriveøvelser 1—2 Hefte.

Yngste Afdeling.

Modersmaal (M. Berg). Indøvet Bredsdorffs ABC og Læsebog. Af Toftes Børnesange ere Nr. 6, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 26, 29, 32 lærte udenad paa Skolen.

Bibelhistorie (A. Berg). Fortalt fra Skabelsen til Moses. Af „Salmer og Sange for Børn“ ere Nr. 3, 12, 13, 14, 15, 19, 31 lærte udenad paa Skolen.

Anskuelseslære (A. Berg) er foretagen ved Hjælp af Væggebilleder, hvorpaa de almindeligste Gjenstande ere fremstillede.

Regning (A. Berg). Læsning og Skrivning af Tal. De 3 Regningsarter. Multiplikation med 1—2 Tal. Hovedregning i de 3 Regningsarter.

Skrivning (M. Berg). Frk. Stremmes Skriveøvelser 1ste Hefte.

Alle Afdelinger have én Gang om Ugen været samlede til Fortælling (M. Berg); én Gang ligeledes samlede til Anskuelselære (A. Berg).

Gymnastik (From).

Gymnastik (3 ugentlige Timer). Forberedelsesøvelser, Gang og Løben, Springning, Klavring, blandede Øvelser samt gymnastiske Lege. I Sommermaanederne Badning.

V.

Skolefester*).

1.

Lørdagen den 3die Juni afholdt Skolen sin aarlige Skovtur. Længe i Forvejen havde Disciplene glædet sig til i Forening med Lærerne at skulle nyde Naturens Skjønhed. Stor var derfor den Glæde, hvormed Disciplene denne Dag ilede til Skolen for klassevis at bestige 33 Vogne, der velvilligst af Frederiksborg og Omegns Beboere vare stillede til Disposition, for hvilken Venlighed og Forekommenhed vi herved bringe en hjærtelig Tak. Kl. 8 satte Toget sig i Bevægelse. Ikke uden Tilfredshed og Glæde lod man Øjnene gaa langs med den lange Række af Vogne, for hvilke Hestene sprang kaade og muntre, som om de ligesom Disciplene glædede sig ved Tanken om at skulle tilbringe en Dag i det grønne. Forrest saa man Komitévognen, hvorfra en smuk, stor Dannebrogsfane vajede, paa hvis Stangtop Minervas Ugle sad streng og imponerende, derpaa kom Vognen med Musikken, hvis Toner rigtignok døde hen for Larmen af Vognene og for Elevernes kraftige Hurraraab; og lod man nu Øjnene

*) Beretningerne ere meddelte af Discipeludvalget.

glide videre hen over de andre Vogne, da saa man over alt glade Ansigter og vajende Dannebrogspaner, som vidnede om, at det var „det unge Danmark“, som skulde ud og boltre sig i Skoven. Efter at være kommen igjennem Byen, kørte man ad en dejlig, skovrig og veksellende Vej til Humlebæk, hvor man steg af Vognen og spadserede ud med Musikken i Spidsen for at nyde den medbragte Frokost ved Bredden af en lille langsomt rislende Bæk, der yndig og idyllisk bugtede sig af Sted, medens Musikken kastede sine smukke Toner igjennem Skoven, der svarede med et mildt hendøende Ekko. Efter at nogle Sange under Hr. Adjunkt Brickas Ledelse vare afsungne og Frokosten nydt, spadserede man tilbage til Kroen, hvor der imidlertid var serveret Chokolade. Denne blev drukket i Krohaven, hvorfra der var en vid Udsigt over Sundet og over til Sverigs Kyst, der mildt tilvinkede os. Efter at en i Dagens Anledning af en Discipel forfattet smuk Sang var bleven afsunget, og en Tale holdt for Rektor, gik Turen ad Strandvejen til Nivaa store Teglværk. Af megen Interesse var det at se de storartede Maskiner, som benyttes her, og vi bringe Hr. Teglværksejer Frederiksen, af hvem Skolen var inviteret til at bese Teglværket, megen Tak for den Fornøjelse, han beredte os. Efter at en Forfriskning derpaa var indtaget, kørte man langs ad Strandvejen til Rungsted, med smilende Kornmarker paa den ene Side og paa den anden Sundet med dets mange Sejlere. Dette var bestemt som Endepunkt for Turen. Apetitten gjorde nu sine Krav gjældende, og vi lode os derfor Stegen smage. Om Eftermiddagen legedes der ude paa en stor Græsplæne og foretoges forskjellige gymnastiske Idrætter. Til Slutning, da den synkende Sol kaldte til Aftensmaaltidet, blev der løbet om Kap, og Sejerherrene bleve under Fanfarer fra Musikken belønnede med Apelsiner; endvidere blev der kastet Apelsiner i Grams, hvilket var til stor Moro for Eleverne. Glade og veltilfredse spadserede man derpaa

med Musik i Spidsen tilbage for at spise til Aften. Da de store Bollekurve vare tømte, sang man en kvik og munter Sang, som ligeledes en Discipel havde forfattet i Dagens Anledning, og brød endelig op for at gaa til Vogns. Under glad og munter Stemning gik Hjemturen for sig, og ved Ankomsten til Byen kaldte Disciplenes Hurraraab atter ligesom om Morgenen Byens Beboere til Vinduerne. Kl. 10 holdt Toget ved Skolen. Derfra gik alle glade, vel fornøjede og muntre hver til sit, enige om at have tilbragt en behagelig, morsom og interessant Dag sammen.

2.

En smuk Septemberdag, der syntes skikket til alt andet end til at tilbringes i Skolen, gik det Glædesbudskab igjennem Klasserne, at hele Skolen Kl. 10 skulde samles i Gaarden for at foretage den aarlige Marschtur ud i de store, smukke Skove, der omkredse Frederiksborg. Efterat Disciplene vare blevne opstillede kolonnevis, marscherede man ud af Skoleporten med Faner og Flag — Munterheden erstattede Musikken. Det anselige Tog, der Aar for Aar bliver større, gik igjennem Byen, hvor det som sædvanligt kaldte nysgjerrige Ansigter frem i Vinduer og Døre, derpaa igjennem Slottet ad Kjøbenhavnsvejen ud i Store Dyrehave, hvor man gjorde Holdt for at nyde Frokosten og more sig paa bedste Maade. Med endel Møje og Besvær bleve de vidt adspredte Disciple atter samlede, hvorpaa Marschturen fortsattes til Grønnekilde og derfra igjennem Præstevangen tilbage til Skolen, hvor man ankom henad Kl. 2, maaske ikke i saa god Orden som tidligere, men med ligesaagodt Humør og forfrisket ved denne behagelige Afvexling i det ensformige Skoleliv.

3.

Efter Sædvane forsøgte Skolen ogsaa i Aar, den 11te og 12te Februar, sine dramatiske og akrobatiske Kræfter

i en lille Aftenunderholdning, der efter Publikums velvillige Stemning at dømme, synes at have været særdeles vellykket. De to Prologer, der bleve fremsagte umiddelbart før Forestillingens to Hovedafdelinger, bleve i Aar fremsagte af Forfatterne i Kostume, idet den første Frem-siger forestillede Athene, den anden Hermes, Gymnastikkens Gud. Der blev opført Erik Bøghs en Akts Vaudeville „Jomfruen“ af Skolens ældre Disciple, samt en komisk Kvadrille af Statsskolens yngste Elever, der maatte gives da capo. Som sædvanlig vandt Gymnastikken de tilstedeværendes fulde Anerkjendelse, og Skolen kunde i Aar presentere sig i Barneøvelser, der hidtil ikke have været indøvede. Hovedinteressen holdt sig naturligvis ved de mindre Disciples Smidighedsøvelser, og det var ogsaa en sand Fornøjelse at se den Akkuratesse og Behændighed, hvormed de mest forskjelligartede Øvelser bleve udførte. Aftenunderholdningen, hvortil Disciplenes Forældre og Bekjendte vare indbudte, endte med en Epilog, der blev fremsagt af Forfatteren i Gymnastikdragt. Ved begge Forestillingerne viste en Del af Musikforeningens Medlemmer Skolen den Velvilje at underholde Publikum i Mellemakterne, ligesom en forhenværende Discipel i Skolen akkompagnerede til Sangene i Stykket. Indtægten blev fordelt mellem Asylet i Hillerød og Foreningen for fattige Børns Juleglæde, medens den tredje Del skal bruges til at formindske Disciplenes Udgifter til Skovturen i Aar.

I det heldige Udfald af disse Skolefester har Skolens tjeustvillige Gymnastiklærer, Hr. From, som sædvanlig haft en væsentlig Del.

VI.

Skolebeneficier og Legater.

A. Statsskolen.

a. Skolens egne Stipendier og Fripladser.

1. Hel Friplads (144 Kr.) og laveste Stipendium (140 Kr.), der oplægges: M. Rasmussen og O. V. Petersen.
2. Hel Friplads (144 Kr.): S. A. Jespersen, E. A. Svedstrup, V. P. M. V. T. Jensen, J. C. Steffensen, J. P. C. R. Christiansen, A. S. Jensen, G. H. Lassen.
3. Hel Friplads (120 Kr.): A. V. O. Jensen, Th. Mortensen, C. W. Wiwel, J. C. E. Diederichsen, L. C. Hansen, C. E. Drakenberg, N. Jensen, H. J. P. Jensen, G. Petersen.
4. Halv Friplads (72 Kr.): F. L. C. P. Møller.
5. Halv Friplads (60 Kr.) og mellemste Stipendium (70 Kr.): J. H. Th. Knudsen, 60 Kr. at udbetale, 10 Kr. at oplægge.
6. Halv Friplads (60 Kr.): C. J. W. Lund, C. M. Reehoff, A. E. J. Jensen, V. T. Olsen.
7. Mellemste Stipendium (70 Kr.), der udbetales: P. C. Petersen, A. E. Bonnevie, A. E. Hansen, A. H. Andersen, S. Andersen.
8. Laveste Stipendium (40 Kr.), der udbetales: G. V. Neergaard, K. O. Holch, O. H. Nielsen, C. T. W. Werner, C. G. Olsen, S. W. Ortved, A. A. Madsen.

b. Amtets Fripladser:

1. Hel Friplads (120): N. D. Olsen (2den Realkl.).
2. Halv Friplads (60 Kr.): P. H. Diederichsen (3die Realkl.), H. G. Christensen (1ste Realkl.).
3. $\frac{7}{10}$ Friplads (84 Kr.): J. Olsen (3die Realkl.).

c. Kommunens Fripladser.

1. Hel Friplads (120 Kr.): E. A. Restrup (3die Realkl.).
2. Halv Friplads (60 Kr.): C. A. Winther, F. V. Olsen (2den Realkl.), A. Jensen (3die Realkl.), C. J. Ej-

gaard, P. M. Andersen, C. F. Drakenberg, V. Koch,
C. Nielsen, J. O. Nielsen (1ste Realkl.).

3. $\frac{1}{4}$ Friplads (24 Kr.): C. Jensen (2den Realkl.), R. Koch (1ste Realkl.). (30 Kr.): L. V. Petersen.

d. Det Moltkeske Legat (80 Kr.).

P. V. M. V. T. Jensen og M. D. Brüel.

e. Det Treschowske Legat (100 Kr.).

M. Rasmussen, F. L. C. P. Møller og R. M. Koch.

f. Legatum Bendtsenianum (40 Kr.).

Student C. F. S. Mortensen.

g. Skolens to Pladser paa Regertsen.

Studerterne Th. Sundorph og J. P. J. Jensen.

B. Elementarskolen.

a. Amtets Fripladser.

1. $\frac{3}{4}$ Friplads (72 Nr.): V. Arntzen.
2. Halv Friplads (48 Kr.): J. E. Petersen, J. Neven, V. Brangstrup, N. L. E. Reehoff.
3. $\frac{1}{4}$ Friplads (15 Kr.): V. Arntzen.

b. Kommunens Fripladser.

1. Hel Friplads (96 Kr.): V. N. E. Husmann.
2. Halv Friplads (48 Kr.): H. S. T. Neergaard, N. E. Christensen. (42 Kr.): A. J. H. Rathsach, H. P. E. Nissen, H. N. Mortensen, J. H. Sundstrøm. (30 Kr.): E. Mørch.
3. $\frac{1}{4}$ Friplads (24 Kr.): L. Jørgensen, J. C. Grønfeldt. (21 Kr.): J. Winther. (15 Kr.): J. G. Neergaard, L. Christensen.

c. Bestyrelsens Understøttelser:

1. Halv Friplads (42 Kr.): S. Christiansen.
2. Bidrag til Anskaffelse af Skolebøger 23 Kr. 30 Øre.
3. Betalt Tertimonium for 2 Realkandidater 40 Kr.

C. Smaaskolen.

Bestyrerindens Fripladser:

1. Hel Friplads (60 Kr.): E. Mørch. (48 Kr.): P. Madsen.
 T. J. Winther har faaet en midlertidig Nedsættelse af
 2 Kr. om Maanedn.

VII.

Videnskabelige Apparater.

A. Fortegnelse over de i Aaret 1882—83 i Skole-
bibliotheket indsatte Værker.

(De med * betegnede ere Gaver, de med † ere kjøbte paa Auktioner.)
 Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. H. 1—
 4. 1882.

*A. Abrahams og O. Arlaud: Franske Noveller samt For-
 tællinger til Skolebrug. (II.) 1882.

Acta Mathematica, udg. af G. Mittag-Leffler. I. (1—3
 H.). 1882.

Andree-Deckert: Handels und Verkehrs-Geografie, bearb.
 v. E. Deckert. 1882.

A. Andresen: Oversættelse af Dickens' Uddrag af Pickvik-
 Klubbens efterl. Papirer. 1882.

P. Andræ: Seneca paa sin Villa ved den Appiske Vej.
 1883.

Anna Komnenas Alexiadc. XXIV. 1882. (6. H.), udg.
 af Selskabet til hist. Kildeskrifters Oversættelse.

Annal. der Physik und Chemie, herausgeg. v. C. Wiede-
 mann. 1882. (4—12. H.) 1883. (1—5. H.)

Arkiv for nord. Filologi, udg. af A. Norén, L. Wimmer
 og P. Visón. 1882. 1. B. (1—2. H.)

*O. Arlaud: Franske Stiløvelser. 1882.

W. Bauch: Musikens Historie. 1882. (7—8. H.)

Leroy-Beaulieu: De la colonisation chez les peuples mo-
 dernes. 1882.

P. Bert: Livet og Livsfunktionerne hos Mennesket og de
 højere Dyr, udg. af Levison. 1882. (2—9. Lev.)

*Dansk Bogfortegnelse. 32. Aarg. (Nr. 56.) 1882.

- Bloch og Secher: Haandbog i den græsk-rom. Mythologi. 1882.
- G. Brandes: Den romantiske Skole i Frankrig. 1882.
- †C. Bricka og S. Gjellerup: Den danske Adel i det 16de og 17de Aarh. 1874—75. (1. Saml.)
- P. Brock: Rosenborg. 1882.
- C. Bursian: Jahresbericht über die Fortschritte d. class. Alterthumswissenschaft. 1881. (3—10. H.) 1882. (1—2. H.)
- G. Curtius, L. Lange u. H. Lipsius: Leipsiger Studien. 1882. (5. B.)
- Descriptiones Nobilissimorum apud Classicos Locorum. Ser. I. ed. A. Kaemper. 1883. (Caesar de bello Gallico).
- †G. Engelhardt: Kragelund Mosefund. 1867.
- K. Erslev: Dronning Margrethe. 1882.
- *C. Ewald: Lærebog i Verdenshistorien. (II.) Middelalderens Hist. 1883.
- Fra alle Lande, Maanedsskrift udg. af L. Zinck. 1882. (5—12. H.) 1883. (1—2. H.)
- A. Fryxell: Berättelser ur Svenska Historien (Adolf Frederiks Regering). 1879.
- Bidrag til Sveriges Historie. (Sveriges Hist. efter 1772). 1882.
- †S. Gardiner: Trediveaarskrigens Historie. 1879.
- J. Grimm: Deutsches Wörterbuch. 1883. (7. B. 3. Lief.).
- Sv. Grundtvig: Grundtvig og Ingemann. 1882. (Brevvexl. 1821—59).
- Sv. Grundtvig: Udvalg af Danmarks Folkeviser. 1882. (1—7. Levering).
- A. Guillemin: Universet. 1882. (2te Lev.)
- J. Halvorsen: Norsk Forfatter-Lexikon. 1814—80. (5. H.) 1882.
- M. Hammerich Smaaskrifter. 1882. (4. B.)
- †C. Hauch: Bajazeth. 1828.
- Hamadryaden. 1830.
- Afhandling og æsthetiske Betragtning. 1859.
- Gregorius den syvende. 1829.
- V. Hehn: Kulturplanzen u. Hausthiere im ihrem Übergang aus Asien nach Griechenland u. Italien. — (4te Aufl.). 1883.
- J. L. Hejberg: P. A. Hejberg og Th. Gyllemburg. 1882.
- Breve fra P. A. Hejberg. 1882.

- †H. Hettner: Frankrigs Literaturhistorie, oversat af H. Schwanenflügel. 1876.
- Historisk Archiv, Maanedsskrift, udg. af Fr. Granzow. 1882. (6—12. H.) 1883. (1—2. H.)
- H. Høffding: Psykologie i Omrids. 1882.
- Henr. Ibsen: En Folkefjende. 1882.
- E. Ibsen: Øjebliksbilleder. 1883.
- †B. S. Ingemann: Levnetsløb, fortalt af ham selv, udg. af A. Galskjøt. 1862.
- Tilbageblik. 1862.
- S. Kaper: Det højere Skolevæsen i Preussen. 1882.
- Hof- og Statskalender for Aaret 1883, udg. af J. Trap.
- Kjærbølling: Skandinaviens Fugle, udg. af J. Collin. 1882. (1—10. H.)
- J. Kuntze: Prolegomena zur Geschichte Rom's. 1882.
- Listov: Udv. af engl. Forfatteres Skrifter. 1875.
- Litteraturgeschichtl. Studien über Euklid. 1882. v. Hejberg.
- T. Livii: Ab urbe condita, lib. XXVII, erkl. v. Fr. Friedersdorff. 1881.
- Lund og Christensen: St. St. Blichers Liv og Gjerning. 1882.
- J. N. Madvig: Poetarum aliquot Latinorum carmina selecta carminumve partes. (4. ed.) ed. J. L. Ussing. Fortolkning til J. N. Madvigs Udvalg af latinske Digteres Arbejder. (Poetarum aliquot Latinorum carmina selecta carminumve partes.) ved J. L. Ussing. (2. Udg.) 1879.
- Marryat: The Children of the New Forest. 1848.
- H. Martensen: Af mit Levnet. (I.) 1882.
- †S. Müller: Omrids af Verdenslitteraturens Historie. 1881.
- Fr. Müller: Grundriss d. Sprachwissenschaft. II. 1. Abth. II. 2. Abth. 1882.
- L. Chr. Müller: Nordens Guder. 1866. (3. Udg. af sammes Danmarks Hist.)
- †C. Paludan-Müller: Machiavelli. 1839.
- H. Nielsen: Kjøbenhavn i Aarene 1536—60. (2. D. 1. H.) 1882.
- Y. Nielsen: Bidrag til Norges Historie i Aaret 1814. (1. B. 3. H.) 1882.
- Fr. Nielsen: Frimureriet i Norden. 1882.
- Norske Universitets-Annaler, udg. af Universitetets Secretair. 1882. (3—4. H.)

- H. Nyrop: Sprogets vilde Skud. 1882.
 S. Nørrebo: Om Opdragelse af Viljen. 1881.
 — Om Opdragelse af Følelsen. 1881.
 — Om Opdragelse af Erkjendelsen. 1882.
 Oversigt over Videnskabernes Selskabs Forhandlinger i Aaret 1882. (Nr. 1, 2, 3.)
 R. Pedersen: Henrik Steffens. 1881.
 H. Peter: Lexikon d. Geschichte des Alterthums u. der alten Geographie. 1882.
 †H. Petersen: Om Nordboernes Gudsyndelse og Gudetro i Hedenold. 1876.
 Petronii Satirae. ed. Buecheler. 1882.
 Petschenig: Q. Horat. Flacci Carmina. 1882.
 P. M. Plauti Comoediae. ed. J. L. Ussing. IV. vol. 1882.
 Plutarks Levnaetsskildring. XXIII. 1883. Udg. af Selskabet til hist. Kilders Oversættelse.
 Poetae latini minores ed. A. Baehrens. II.—IV. 1881—82.
 A. Rangabé: Die Aussprache des Griechischen. 1882.
 *E. v. der Recke: Principerne for den danske Verskunst. 1881.
 Revue des deux mondes. 1882 (Marts—Decbr.). 1883. (Jan.—April).
 N. C. Rom: Geografiske Billeder for Skolen og Hjemmet. (11—12. Lev.)
 — Textbog til Roms geografiske Billeder. 1882.
 †C. Rosenkilde: Efterl. Skrifter. 1882. (1—2. vol.)
 E. F. Rothe: Griechische Denksprüche in Vers u. Prosa. 1882.
 Saml. til jydsk Topografi og Historie. IX. 1882. (1. H.)
 Samml. gemeinverständlicher Vorträge, ausg. v. Virchow u. v. Holzendorff. 17. Ser. 1882 (390—408.). 1883. (409—11. H.)
 †P. Schjøtt: Den græske Tragedies Oprindelse. 1879.
 — Den antike Stat og Solons Forfatn. 1873.
 H. Schwanenflügel: Oldtidens Kulturhistorie i sine Hovedtræk. (2. Halv. s 1ste H.). 1883.
 O. Seyffert: Lexikon der klassischen Alterthumskunde. 1882.
 *Skibsted: Love og Expeditioner. 1881.
 C. V. Smith: Russisk Literaturhist. 1882.
 *K. Sohn: Ein dänischer Slavophile. 1881.

- †J. Sporschill: Schweizer-Krønike, overs. af F. Liebenberg. 1843.
- J. Steenstrup: Danelag. 1882.
— Normannerne. 1882. (3—4 vol.)
- T. Sundby og E. Baruel: Dansk-Norsk-Fransk Ordbog. 1882. (7—10. Lev.)
- †G. Storm: Sagnkredsene om Karl den Store og Didrik af Bern. 1874.
- Cornelii Taciti Hist. Schulausg. v. Dr. C. Heræus. 1ste B. (3. Aufl.) 1877.
- Chr. Thaarup: Peter Andreas Hejberg. Et efterladt Arbejde. 1883.
- Tidsskrift for populære Skildr. af Naturvidenskaben, udg. af C. E. Lütken. 1882. (2—6. H.) 1883. (1. H.)
— pedagogisk, utg. af Hult. 1882 (4—12. H.) 1883. (1—3. H.)
— historisk, udg. af den norske hist. Forening. 1882. (2. R. 4. B. 1. H.)
— historisk, udg. af den danske hist. Forening. 1882. (5. R. 3. B. 2—3. H.)
— for Mathematik, udg. af H. Zeuthen. 1882. 6te Aarg. (1—6. H.)
— for Physik og Chemie, udg. af A. Thomsen. 1882. (2. R. 3. B. 2—12. H.). 1883 (2. R. 4. B. 1—4. H.)
— nordisk, for Vetenskap, Konst o. s. v., utg. af Letterstedska Föreningen. 1882 (3—8. H.) 1883. (1—2. H.)
— nordisk, for Filologi. (Ny Række.) 6. vol. 1. H. 1883.
- J. Utheim: Sagn og Fortællinger af Oldtidens Historie. (Romerne.) 1882.
- O. Vaupell: Grev Griffenfeld. 1880—82. (1—2 vol.)
- P. Vedell: Den ældre Bernstorffs Ministerium. 1882.
- Vor Ungdom, udg. af J. Pio, H. Trier og C. Voss. 1882. (1—6. H.)
- C. Wied: Neugriechischer Sprachführer. 1882.
- Chr. Wilster: Homers Iliade. 1878. (4. Opl.)
- G. C. Wittstein: Naturgeschichte d. C. Plinius Secundus. 1882. (Lief. 12—16.)
- H. Wulff: Den danske Rigsdag. 1882. (8—11. Lev.)
- Zoologica Danica. (3. H.)
- †M. Ørsted: Breve fra og til Ørsted. 1870.

B. Den fysiske Samling

er forøget med:

Dynamometer Model. Boyles Ventil. Turbine af lakeret Blik. En Mælkeprøver. En kartesiansk Djævel i Glas. En Flaske med 3 Pd. Kvægsølv. Aneroidbarometer med synligt Værk. Meldes Stemmegaffel. Stemmegaffel og Resonantkasse. Apparat til Loven for Lysets Tilbagekastning. Kalejdoskop paa Fod. Prisme paa Stativ. Samle- og Spredelindser, der kunne sammenstilles paa forskjellig Maade. Stereoskop med Billeder. Apparat til at vise Varmeudvidelse. Kugle med Ring. Maximums- og Minimumsthermometer. Wollastons Kryofor. Destillationsapparat af Glas. Thermometer med Vandbeholder til Frysningforsøg. Skibsmagnetnaal i Slingrebøjle. Et Grenets Flaskeelement. Et Telegrafapparat med Nøgle. Magnetoelektrisk Inductionsmaskine. Et Experimenterings Stativ. 2 Pendullodder paa Arm i Snore paa 9,5" og 38". Apparat til at vise Trykkets Forplantning i en Vædske. En Laterna magica med 12 Billeder. En stærk Hestekomagnet. Tyngdetriangel af Zink. En Glaspost. Centrifugalbøjle paa Fod med Kugle. En Uhrmodel paa Søjlefod med synligt Værk. Et Glasrør til Mariottes Lov. Et Sæt Haarrør i Kork. Et Dusin Glastaarer. 5 Bologneserflasker. Apparat til Forsøg med Straalevarme. Kulspidser til electrisk Lys. Et Saltdecompositionsapparat. Sturgeons Stativ med bevægelige Traadrammer og Solenoide. Skruelinjet Traad paa Haandtag. En Flaske med tilsleben Glasprop til Vægtfyldebestemmelser. En 24" lang Stang af blødt Jern. En Blikkasse med Svovl og Mønnje.

VIII.

Følgende Gaver ere skjenkede Skolen af:

Fhv. Discipel Carl Mengel: en udstoppet Duehøg.
Discipel E. Restrup: en Stenkile, funden i Hestehaven.

IX.

Bygningerne.

I de to sidste Aar er der dels foretaget Ombygning af og Tilbygning til det gamle Skolchus, dels opført en ny Bygning ind imod Haven.

Ved det første Arbejde har Skolen faaet fire tørre og lyse Værelser paa Loftet til Bibliotheket og Mulighed til et femte Rum, naar et saadant om ikke lang Tid behøves. Bygningsinspektøren, efter hvis Raad og Anvisning disse Værelser bleve indrettede, har derved ydet Skolen et stort Gode. Thi det gamle store Bibliothekværelse var i Stuen, hvor Bøgerne led af Fugtighed og hvor der ikke kunde være Kakkellovn, ligesom der ogsaa manglede tilstrækkelig Plads. Opgangen til det nye Bibliothek er ad Hovedtrappen, og Værelserne ere forsynede med Kulovne.

Paa første Sal er der nu til Statsskolen indrettet ni lyse og rummelige Læseværelser, hvert med Udgang til en lys, bred og 140 Fod lang Korridor. Desuden er der indrettet længst mod N. V. et Værelse, der er bestemt til fysisk Kabinet. — I Stuen findes Syngesalen, nærmest Rektors Lejlighed; derefter fire store Rum, hvoraf de tre ere Elementarskolens Læseværelser, det fjerde benyttes som Hjælpeklasse af begge Skoler. Længst mod N. V. findes Lærernes Aftrædelsesværelse. Ligesom paa første Sal have hver Klasse ogsaa her Udgang til en lang og lys Korridor.

Naar man betragter den lille Tegning*), som følger med Programmet, har man lige for sig Legepladsen og til højre det nye Gymnastikhus. Forat baade Legeplad-

---

*) Af en af Skolens Disciple.

sen kunde blive mere rummelig, og Gymnastikhuset komme til at ligge bekvemt, var det nødvendigt at benytte over en tredje Del af Rektors Have til det nye Anlæg*). Hvad Gymnastikhusets Ydre angaar, vil man af Tegningen se, at der langs med hele Bygningen ind mod Legepladsen strækker sig under Vinduerne et Halvtag, der er af Jern, 64 Fod langt og 9 Fod bredt. Gulvet neden under dette Tag hæver sig lidt over Legepladsens Flade og bestaar af Tjærebeton. Her kunne alle Skolens Disciple ved Timeskifterne frit bevæge sig, naar det er Regnvejr, thi baade for neden og for oven ere de fri for Væde og dog i den frie Luft. Jeg anser dette for en megt heldig Foranstaltning. Selve Gymnastiksalen, der tillige er Skolens Solennitetssal, er 60 Fod lang, 30 Fod bred og 20 Fod høj. Ved begge Salens Ender staa to høje Ventilations-Ovne, og i de to store Nicher derover er der opstillet i den ene en Buste af Skolens Stifter Christian den fjerde, i den anden af vor nuværende Konge, begge anskaffede af Skolens Disciple. Umiddelbart op til Salen stode to Værelser, hvoraf det ene benyttes til Gymnastikapparater, i det andet have Disciplene deres Gymnastiktøj. Denne smukke Bygning er opført efter Tegning af Arkitekt Blichfeldt. — I lige Linje med Gymnastikhuset og stødende umiddelbart op dertil strækker sig den ældre Bagbygning, hvor for det første Smaaskolen er anbragt i 3 mindre og 1 større Værelse. Disse smaa Fyre have en udmærket

---

*) For Fremtidens Skyld bemærker jeg her, at de Fordele Skolen vandt ved denne Udvidelse, idet Legepladsen blev henimod 1000 Kv. Fod større og næsten en regulær Firkant, og Gymnastikhuset kom til at ligge ligeoverfor og parallelt med Hovedbygningen, vare saa store, at private Hensyn her ikke burde spille nogen Rolle. Det Stykke, som toges fra den i Forvejen ikke store Rektorhave, kan naturligvis ikke erstattes, men da det meste af det borttagne var beplantet med Frugttræer, har jeg ladet plante otte unge Frugttræer omkring ved Gymnastikhuset ind imod Haven. Lidt er bedre end intet.

Legeplads for sig selv ud til Haven. Det øvrige optages af Pedel-Boligen og Vaskehuset. Skjønt Bygningen er meget gammel og nok kunde trænge til at ombyttes med en ny, fremtræder den dog om Sommeren i en smuk Klædning, fordi den da helt er bedækket af Vinblade. — Den Bygning, der ligger for Enden af Gaardspladsen, er opført for nogle Aar siden og tjener til Opbevaring af noget af Skolens Brændsel og til Rullestue.

X.

Inventariet.

I det forløbne Skoleaar er det endelig lykkedes at faa Skoleinventariet i Statsskolen og Elementarskolen fuldstændig fornyet eller omændret, saa at Statsskolen nu har i sine ni Klasser 81, Elementarskolen i sine tre 45 Tomandsborde, dels Skyde-, dels Klappeborde. Lærerne ere ikke fuldt enige, om den første eller sidste Slags er at foretrække, dog synes de fleste at give Skydebordene Fortrinet. Ligeledes er der i de nye Klasser paa første Sal og i alle Elementarskolens Klasser anskaffet nye, mere hensigtsmæssige Vægtavler og adskillige nye Kathedre og dertil svarende Stole. Syngesalen er forsynet med halvrunde Borde og dertil svarende Bænke med Ryglæn, men til fire eller fem Disciple hver. — I Smaaskolen ønskede jeg fremfor i de to andre Skoler at faa lutter Enmandsborde, men saavidt have vi ikke kunnet naa, da Værelserne tilmed næppe ere store nok dertil. — I Gymnastikhuset ere næsten alle Apparater og Inventariegjenstande fornyede, og tolv til Væggene fastgjorte Skabe til Disciplenes Tøj indrettede.

XI.

Udtog af Skolens Regnskab for Finantsaaret 1882—83.

Indtægt:		
1. Beholdning fra Regnskabet 18 ^{81/82}	1,851	Kr. 92 Ø.
2. Tiendeindtægter	7,621	— 81 —
3. Renter af Skolens Kapitaler	5,363	— 88 —
4. Skolekontingenter	10,988	— 70 —
5. Indtægt af Hospitaler	600	— „ —
6. Lejeindtægt af Skolelokaler	200	— „ —
Ubestemte Indtægter.		
Tilskud til Nybygning o. s. v. fra den almindelige Skolefond	35,239	— 12 —
Indeholdte Præmier til Livsforsikringsanstalten	1,634	— 5 —
Summa Indtægt	63,499	Kr. 48 Ø.
Naar Udgiften fradrages med	62,492	— 36 —
Bliver Kassebeholdningen 31. Marts 1883	1,007	Kr. 12 Ø.

Udgift:

2. a. Gager til faste Lærere	25,229	Kr. 99 Ø.
b. Inspektion	200	— „ —
c. Pedeltjeneste	363	— „ —
3. Timeundervisning	3,488	— „ —
4. Pensioner	4,136	— 32 —
5. Bibliotheket	1,145	— 49 —
6. a. 1) Bygnings-Vedligeholdelse	608	— 63 —
2) Hovedreparation	17,289	— 12 —
b. Leje af Svømmelokale	100	— „ —
c. Inventariums Vedligeholdelse	2,435	— 44 —
7. a. Brændselsudgifter	1,088	— 84 —
b. Belysningsudgifter	39	— 84 —
8. Skatter og Afgifter (kommunale)	318	— 83 —
9. Regnskabsføringen	680	— „ —
13. b. Rengjøring	286	— 53 —
c. Porto, Protokoller, Skrivemateriale	202	— 9 —
d. Program og Skolehøjtideligheder	300	— 67 —
e. Andre Udgifter	128	— 52 —
14. Riffelskydning	108	— 20 —
Dyrtidstillæg 18 ^{80/81}	759	— 75 —
— 18 ^{81/82}	762	— 48 —
— 18 ^{82/83}	1,183	— 57 —
Summa Udgift	60,855	Kr. 31 Ø.

Ubestemte Udgifter:

Indsendte Præmier til Livsforsikrings- anstalten	1,634 Kr. 5 Ø.
Ifølge Decision	3 — „ —
Summa Udgift	<u>62,492 Kr. 36 Ø.</u>

Stipendiekassen 1882—83.

Indtægt:

1. Renter af Stipendiefondens Midler .	585 Kr. 23 Ø.
2. Uddrag af Frederiksborg Amts Spare- kasse	444 — „ —
3. Refusion	271 — 62 —
Summa Indtægt	<u>1,300 Kr. 85 Ø.</u>

Udgift:

1. Udbetalte Stipendier	995 Kr. „ Ø.
2. Indsat i Frederiksborg Amts Spare- kasse	292 — 32 —
3. Regnskabsførerens Procenter	13 — 53 —
Summa Udgift	<u>1,300 Kr. 85 Ø.</u>

XII.

Regler for Skolens daglige Orden.

1) Disciplene møde paa Skolen i det mindste 5 Minuter før Undervisningens Begyndelse.

2) Ingen Discipel maa forlade Skolen i Skoletiden uden Rektors Tilladelse.

3) Paa Vejen til og fra Skolen skulle Disciplene opføre sig sømmeligt, ikke indlade sig i Kiv indbyrdes eller med andre Drengene, men begive sig lige til Skolen eller Hjemmet.

4) De skriftlige Arbejder, som ere forfattede hjemme, skulle Disciplene strax om Morgenen, inden de gaa op i Klassen, lægge i det ved Indgangen staaende Skab.

5) Disciplene skulle hver Dag i deres Pennalhuse medbringe de til Skrivning, Regning og Tegning fornødne Sager.

6) Alle deres Skolebøger skulle være forsynede med tydeligt Navn, ligeledes deres Gymnastiksko og Madkasse.

7) Knive maa kun tages frem i Klassen, naar der er nødvendig Brug for dem, og aldeles ikke paa Legepladsen.

8) Disciplene maa ikke drive Handel med hinanden paa Skolen eller medbringe uvedkommende Bøger, Billeder eller deslige.

9) Naar den lille Klokke i hver Klasse angiver, at en Time er ude, forlade Disciplene dog ikke deres Pladser, førend Læreren har givet Tegn til Opbrud.

10) Al Støj eller unødvendig Ophold paa Trapper eller Gange er forbudt.

11) Naar Klokken ringer efter Friminuterne, samler hver Klasse sig og gaar, naar Turen kommer til den, stille op i sit Værelse.

12) Disciplene maa ikke uden Tilladelse gaa ind i en dem uvedkommende Klasse.

13) Disciplene maa i Timerne ikke have Hænderne i Lommen eller under Bordet.

14) Duxen passer paa Klasseprotokollen og bringer de skriftlige Arbejder hjem til Læreren; den næstøverste hjælper ham. Han indfører hver Dag Lektierne i Lektiebøger.

Den hver Dag vekslede Ordensdux sørger for, at Kridt og Svamp er i Orden. Han fremlægger Skrivebøger, Tegnebøger og Tavler paa hver Discipels Plads, førend Skrive-, Tegne- eller Regnetimen begynder, og henlægger dem atter ved Timens Ophør i Skabet.

15) Ved Skoletidens Ophør forlade Disciplene roligt deres Klasse og Skolegaarden, medtagende deres Bøger og øvrige Sager.

Dog forblive de Disciple, der i Dagens Løb have givet Anledning til Anke, i Klassen, indtil Rektor er kommet tilstede og har undersøgt deres Forhold.

16) Duxen er den sidste, der forlader Klassen. Han maa sørge for, at alle Blækhusene ere lukkede. Hvis nogen Discipel har glemt Bøger, Pennalhus e. l., lægger han det ned i Rektors Værelse.

17) Disciplene skulle medbringe Seddel fra Hjemmet, naar de ikke maa komme ned paa Legepladsen eller for en Tid ikke skulle deltage i Undervisning i Gymnastik eller Sang. Dog er Attest fra en Læge nødvendig, hvis Discipelen i længere Tid eller for bestandig vil være fri herfor.

XIII.

Ministeriet har fastsat følgende Regler, som de offentlige lærde Skoler skulle følge ved indtrædende Sygdomstilfælde i Disciplenes Hjem :

1) Under ordiære Forhold vil en Mæslingeepidemi ikke medføre Nødvendigheden af at foretage Foranstaltninger fra Skolens Side eller af at nægte at modtage Børnene fra Hjem, hvor Sygdommen er brudt ud, men det maa overlades Forældrene selv, hvis de ønske det, at holde Børnene fra Skolen for at sikre dem mod den Smitte, der mulig kunde paaføres dem i Skolen.

Skulde Epidemien blive ondartet, maa de overordentlige Forholdsregler, der bør tages, udgaa fra Myndigheder paa Sundhedsvæsenets Omraade.

Det samme gjælder om Kighoste, Skaalkopper, Rødlinger (røde Hunde), Faaresyge, Influenza, tyfoid og gastrisk Feber.

2) Hvad angaar Skarlagensfeber, da bør de Di-

sciple — ligesom ogsaa Lærere —, i hvis Hjem der findes Patienter med denne Sygdom, selv i den mildeste Form, formenes Adgang til Skolen, indtil de medbringe Lægeattest for, at hverken de selv, deres Klædningsstykker eller Gjenstande, som medføres i Skolen, kunne antages at medbringe Smitte.

Disse Regler blive ogsaa at følge overfor ondartede Halssygdomme, Blodgang, exanthematisk Tyfus og Kopper.

3) Med Hensyn til den ondartede Betændelse i Øjets Bindehinde vil det være at iagttage, at saavel den Discipel, i hvis Hjem Sygdommen hersker, som hans Klassekammerater mindst to Gange ugentlig underkastes en Øjenvisitation til Sikkerhed for, at ingen af dem er bleven angreben af Sygdommen.

Ministeriet maa derhos, naar en Epidemi er udbrudt i Byen, anse det for ønskeligt, at Skolens Rektor offentlig opfordrer de Familier, som have Disciple i Skolen, til, saasnart Sygdommen viser sig i Hjemmet, derom at gjøre Anmeldelse for ham. Skulde der opstaa Tvivl om, hvorvidt Sygdommen skal henregnes til den ene eller anden af de ovennævnte Kategorier, eller der skulde blive Spørgsmaal om Tilstrækkeligheden af de trufne Foranstaltninger til at fjerne Disciplen fra al Omgang med de Syge i Hjemmet, maa Ministeriet henvise Rektor til at konferere om Sagen med Fysikus eller Stadslægen.

Det er en Selvfølge, at hvis en Discipel skulde møde paa Skolen angrebet af en af ovennævnte Sygdomme, eller Tvivl derom opstaar, har Rektor strax at hjemsende ham og ikke paany modtage ham uden fornøden Lægeattest.

XIV.

Skolebetalingen.

1) i Statsskolen:

6te og 5te Klasse.....	12	Kr. om	Maaned.
4de — }	10	— —	— —
3die —			
2den —			
1ste —			

2) i Elementarskolen:

Ældste Klasse (A).....	8	Kr. om	Maaned.
Næstældste Klasse (B).....	7	— —	—
Yngste Klasse (C).....	5	— —	—

3) i Smaaskolen:

Ældste Afdeling.....	5	Kr. om	Maaned.
De to andre Afdelinger.....	4	— —	—

I Statsskolen betales ved Optagelsen 10 Kr. i Indskrivningspenge. I Elementar- og Smaaskolen betales intet saadant.

I Statsskolen betales Skolepengene et Kvartal forud, i Elementar- og Smaaskolen en Maaned forud.

Naar flere Brødre samtidig søge Statsskolen, betaler 2den Broder kun $\frac{4}{5}$, 3die Broder $\frac{3}{5}$, 4de Broder gaar frit.

I Elementarskolen betaler af flere Brødre den ældste fuldt, men enhver af de andre 2 Kr. mindre om Maaned end han ellers skulde have betalt.

I Smaaskolen betaler af flere Brødre den ældste fuldt, enhver af de andre 1 Kr. mindre om Maaned.

I ingen af Skolens Afdelinger betales Lys- eller Brændepenge el. l.

Disse her opførte Skolepenge formindskes særdeles betydeligt for den mindre formuende Discipel. Som det vil ses ovenfor, Side 61—63, have af Skolens 229 Disciple ikke færre end 82 enten havt hel Friplads eller Nedsættelse af Skolepengene eller Stipendier, hvilket tilsammen udgjør et Beløb af over 7,000 Kr.

XV.

Tilskrift til Forældrene.

Efterat det er blevet anordnet, at der kun skal være én almindelig Realafgangsprøve, som holdes med fjerde Klasse, altsaa med Disciple, der have naaet omtrent 16 Aars Alderen, have nogle Fædre ytret til mig, at det nu jo vel var ligegyldigt, om deres Sønner, der ikke skulde gaa længere i Skolen end til deres Konfirmation, gik ud af tredie eller af anden Klasse, og om de forlod Skolen inde i Skoleaaret eller ved Examen, da de antog, at der herefter ikke vilde være nogen egentlig Afslutning som tidligere i tredie Klasse. I Anledning af disse Meningsytringer tillader jeg mig at give følgende Oplysning. Alle de Børn, hvis Maal ikke er nogen offentlig Afgangsprøve, men som indtil omtrent deres 14de Aar søge Skolen for at erhverve sig — uden Hensyn til senere Livstilling — en fyldigere Almendannelse, vil ved Udgangen af 3die Realklasse opnaa en passende Afslutning paa deres Skolegang efter følgende Læseplan: Dansk: Øvelse i Oplæsning og Analyse. Et Par Tragedier af Øhlenschläger, et Par Komedier af Holberg, enkelte Stykker af Hejberg, Hertz o. a. Skriftlige Udarbejdelser. Nordens Mythologi efter Arentzen og Thorsteinson. — Religion: Undervisningen heri som Lærefag afsluttes i denne Klasse. — Tysk: Af Toepfers Udvalg omtr. 140 Sider, af P. Hjorts Læsebog 60 Sider. Simonsens Formlære. — Engelsk: Listovs Ledetraad I. og II. og sammes Læsebog. — Historie: Efterat Oldtidens og Middelalderens Historie er læst i 1ste og 2den Kl., læses i denne den nyere Tids Historie indtil Revolutionen efter Blochs Læsebog for Realskoler, fra Revolutionen til vor Tid efter Brickas Lærebog. — Geografi: Hele Geogra-

fien efter Erslevs Lærebog Nr. 2. — Matematik: Henrik Smiths Lærebog læses ud. Øvelser i praktisk Regning. — Naturhistorie: Hele Strøms Botanik og Repetition af Lützens Lærebog Nr. 2. — Naturlære: Efterat Schmidts og Christensens Naturlære fuldstændigt er læst i de to foregaaende Klasser, læses her enkelte Partier af Holtens Bog.

Det følger naturligvis af sig selv, at Skolen i Tide maa underrettes om, at disse Disciple ikke skulle gaa længere end til 3die Klasses Slutning, thi Undervisningen i Naturlære, Regning og Sprogene er noget forskjellig for disse Disciple. Jeg nærer iøvrigt den Overbevisning, at det mere og mere vil gaa op for Befolkningen, at man snarere bør se hen til, hvorledes Disciplene have faaet deres Kundskaber end hvormeget de have lært, mere spørge om, hvordan Drengens hele Skolegang har været ordnet Klasse for Klasse, end om hvad der er lagt til Rette og gjort færdigt til Examen*). Skolen agter derfor ogsaa herefter at meddele enhver Discipel, der afslutter sin Skolegang med 3die Realklasse, et Testimonium, der indeholder Angivelse af hans Modenhed og Kundskaber.

---

*) Skjønt Preussen i alle offentlige Forhold lider under en Sjælen indsnævrende Schematismus, synes mig dog den Omhyggelighed anbefalelsesværdig, hvormed Regeringen sørger for Intelligensen i alle de Brancher, som den har nogen direkte Indflydelse paa. Derfor giver den alle dem, som i nogle Aar have søgt et Gymnasium, ogsaa om de ikke ere naaede til nogen Afslutningsprøve, mange og betydelige Rettigheder.

XVI.

I det nye Skoleaar 1883—84 bruges følgende Bøger.

A. Statsskolen.

VI. og V. Kl. Latin Horatius ved Lembke; Seneca ved Gertz; Tacitus ved Heræus; Madvigs carmina selecta; Thomsens romerske Antikviteter. Græsk: Thriges Udvalg af Platon; Bergs Udvalg af Herodot; Homers Iliade og Odysse; Christensens græske Antikviteter. Et latinsk og et græsk Lexikon. Fransk: Borrings Études; Gjeddens franske Stiløvelser; Listovs franske Elementarbog. Historie: Thriges og Blochs Lærebøger i Historie; Bergs Atlas*). Engelsk: Listovs Ledetraad Afd. I. og II.; Listovs Læsestykker, II. Afd. (sidste Udg.) For VI. Kl. alene: Herrig et Burguy: La France littéraire; Listovs Udvalg af eng. Forf. III. Hefte. Oldnordisk: Wimmers oldn. Grammatik og Læsebog, 2den Udg. Naturlære: K. Schmidts Naturlære og sammes Astro-nomi. Religion: det nye Test. paa Dansk.

IV. Kl. Latin og Græsk: Stykker af forskellige Forfattere efter nærmere Bestemmelse. Madvigs latinske Grammatik og græske Syntax. Iversens lat. Stiløvelser. Bergs græske Formlære og Ordbog. C. Thomsens romerske Stats- og Privatliv. Fransk: Borrings Études. Sicks Grammatik (Alt sidste Udg.) Tysk: Jürs & Rungs deutsche Dichter. Simonsens tyske Grammatik. IV. Realkl.: Toepfers Udvalg. Henrik Smiths Arithmetik og Geometri. Lalandes Logarithmer. Bergs Opgaver. I. Lützens Zoologi Nr. 2. Strøms Begyndelsesgrunde i Plantelære (sidste Udg.) Blochs Lærebog i Historie 1—2. D. Erslevs Geografi Nr. 2. Et Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden*). IV. Realkl.: Holtens Naturlære. Listovs Udvalg af engelske Forfattere. Hefte I.

III. Kl. Latin: Ciceros Taler (Madvigs sidste Udg.). Sallust bell. Catil., af Fibiger (2den Udg.). Iversens lat. Stiløvelser. Madvigs latinske Grammatik. Græsk: Bergs Forskole og Læsebog, sammes græske Formlære (5te Udg.). Thomsens romerske Antikviteter, Arnesens latinske, Bergs græske Ordbog. Et dansk Test., Bals-

levs Katechismusforklaring, Assens's mindre Bibelhistorie. Arntzens og Thorsteinsons nordiske Mythologi. H. Smiths Mathematik. Bergs Opgaver. I. Lalandes Logarithmer. I 3die Realkl. tillige Sicks franske Læsebog, 2den Afdeling (for Mellemlasser). Sicks franske Stiløvelser (sidste Udg.). Sicks Grammatik (sidste Udg.). Hjorts tyske Læsebog, prosaiske Del (sidste Udg.). Simonsens tyske Formlære og Syntax (sidste Udg.). I 3die Realkl. Toepfers Udvalg. Engelsk: Listovs Læsestykker, Afd. II. Lützens Begyndelsesgrunde Nr. 2. Strøms Begyndelsesgrunde i Plantelæren (sidste Udg.). Holtens Naturlære. Blochs Lærebog i Historie, 2den D. Erslevs Geografi Nr. 2. Et Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden*).

II. Kl. Forchhammers Stiløvelser; Listovs Cornelius Nepos. Madvigs latinske Grammatik, Arnesens**) latinske Ordbog. Dansk Ny Test. Balslevs Katechismusforklaring, Assens's mindre Bibelhistorie. Bojesens danske Grammatik. Sicks franske Læsebog, 2den Afdeling (for Mellemlasser). Sicks franske Stiløvelser (sidste Udg.). Sicks franske Grammatik (sidste Udg.). Kapers tyske Læsebog for Mellemlasserne, Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. Simonsens Grammatik. Realklassen: Toepfers Udvalg og Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. H. Smiths Mathematik. Bergs Opgaver. I. Lützens Begyndelsesgrunde Nr. 2. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler, I. D. Erslevs Geografi Nr. 2. Et Atlas, Bergs Atlas over den gamle Verden*). II. Realkl. Engelsk: Listovs Ledetraad, Afd. II. Listovs engelske Læsebog, Afd. I.

I. Kl. Forchhammers latinske Læsebog (sidste Udg.), Madvigs latinske Grammatik (sidste Udg.). Et dansk Ny Test. Assens's mindre Bibelhistorie. Balslevs Katechismusforklaring. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 3. II. Bojesens danske Grammatik. Kapers tyske Læsebog for Mellemlasserne. Sammes tyske Stiløvelser for Begyndere. Hjorts mindre Grammatik ved Kaper. Listovs franske Elementarbog. I. Borrings Manuel de la langue fr. Sicks franske Grammatik

*) Istedet herfor kan bruges: F. W. Putzger's Historischer Atlas. (Det koster 1 Kr. 50 Øre.)

**) For dem, som ikke kunne faa det, da det er udsolgt, Jensens latinske Ordbog.

(sidste Udg.). I Realkl. Engelsk: Listovs Ledetraad, 1. Afdeling. Kapers tyske Læsebog for Mellemlklasserne. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyreriget's Naturhistorie, Nr. 2. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler, 1. D. Granzows Geografi Nr. 2. Bergs Atlas over den gamle Verden*). Julius Petersens Matematik. 1. D, Geometri. Hansens Regnebog, III. D. Skolens Lovsangbog, 2den Udg. og Karakterbog.

B. Elementarskolen.

Klasse III. Funch, Røgind og Warburgs danske Læsebog (sidste Udg.); Sange og Digte til „Danmarks Melodier“; Kapers tyske Læsebog for Mellemlklasser; Hjorts mindre Grammatik ved Kaper (sidste Udg.); Listovs franske Elementarbob. I. Brickas Verdenshistorie; Brickas Nordens Historie; Granzows lille Geografi (sidste Udg.); Lützens Naturhistorie Nr. 2; Balslevs Bibelhistorie og Luthers lille Katechismus; Hansens Regnebog; Et Atlas; Skolens Lovsangbob og Karakterbob.

Kl. II. Funch, Røgind og Warburgs danske Læsebog (sidste Udg.); Sange og Digte til „Danmarks Melodier“; Listovs tyske Elementarbob (sidste Udg.); Brickas Nordens Historie; Granzows lille Geografi (sidste Udg.); Lützens Lærebog i Naturhistorie Nr. 2; Balslevs Bibelhistorie; Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie; Rabens Regnebob; et Atlas; Skolens Lovsangbob og Karakterbob; H. Janniches Vejledning til Frihaandstegning.

Klasse I. Dansk Læsebog af Funch, Røgind og Warburg (sidste Udg.); Sange og Digte til „Danmarks Melodier“; Listovs tyske Elementarbob (sidste Udg.); Brickas Nordens Historie; Granzows lille Geografi for de første Begyndere (sidste Udg.); Balslevs Bibelhistorie; Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie; Feddersens „100 Dyr“; Rabens Regnebob; et Atlas; Skolens Lovsangbob og Karakterbob; H. Janniches Vejledning i Frihaandstegning.

C. Smaaskolen.

Ældste Afdeling. Dansk Læsebog ved „Borgen og Rung.“ Børnesange, nærmest til Skolebrug, samlede af H. Tofte. Balslevs Bibelhistorie. Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie. En Tabel. Et Atlas. Rabens Regnebog. Feddersens „100 Dyr.“ 1ste Hefte af Janniches Tegnehefter.

Mellemste Afdeling. Bredsdorffs Læsebog (sidste Udg.). Børnesange samlede af H. Tofte. Balslevs Bibelhistorie. Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie. En Tabel. Rabens Regnebog. Danmarks Kort.

Yngste Afdeling. Bredsdorffs Billed-ABC. 1 Tabel. 1 Tavle.

XVII

Tidstavle for Prøverne.

A. Afgangsprøve for de studerende Disciple.

Skriftlig: Fredag den 15de Juni Kl. 8—12 Dansk Stil (bekj. Stof.); Kl. 4—8 Fransk Stil. Lørdag den 16de Juni Kl. 8—12 Oversættelse fra Latin til Dansk; Kl. 4—8 Udarbejdelse i Modersmaalet (bunden Opgave).

Mundtlig: Mandag den 2den Juli Kl. 8 Historie; Kl. 5 Oldnordisk. Onsdag den 4de Juli Kl. 4 Naturlære. Torsdag den 5te Juli Kl. 12 Engelsk; Kl. 4 Fransk. Mandag den 9de Juli Kl. 9½ Latin; Kl. 4 Græsk.

B. Afgangsprøve for Realisterne og Aarsprøven i Statsskolen.

Skriftlig: V. Fredag den 15de Juni Kl. 8—12 Dansk Stil bekj. St.; Kl. 4—8 Fransk Stil. Lørdag den 16de Juni Kl. 8—12 Oversættelse fra Latin; Kl. 4—8 Udarbejdelse i Modersmaalet (bunden Opgave).

IV. Fredag den 15de Juni Kl. 8—12 4de St. og R Dansk Stil; Kl. 4—8 4de St. Arithmetik, 4de R. Praktisk Regning. Lørdag den 16de Juni Kl. 8—12 4de St. La-

tinsk Stil og 4de R. Oversættelse fra Engelsk; Kl. 4—8 4de St. og 4de R. Geometri. Mandag den 18de Juni Kl. 8—11 4de St. Fransk Stil; Kl. 8—12 4de R. Arithmetik; Kl. 4—7 4de St. Latinsk Version.

III. Fredag den 15de Juni Kl. 8—11 3die St. Dansk Stil; Kl. 4—8 3die R. Aritmetik. Lørdag den 16de Juni Kl. 8—12 3die R. Engelsk Version; Kl. 8—11 3die St. Arithmetik; Kl. 4—8 3die R. Geometri; Kl. 4—7 3die St. Latinsk Version. Mandag den 18de Juni Kl. 8—11 3die R. Tysk Version, 3die St. Latinsk Stil; Kl. 12—2 3die R. Fransk Stil; Kl. 4—7 3die St. Fransk Stil.

II. Fredag den 15de Juni Kl. 8—11 2den St. og 2den R. Dansk Stil; Kl. 4—7 2den St. og 2den R. Tysk Version. Lørdag den 16de Juni Kl. 8—11 2den St. og 2den R. Arithmetik; Kl. 4—7 2den St. Latinsk Stil, 2den R. Engelsk Stil. Mandag den 18de Juni Kl. 8—10 2den St. og 2den R. Geometri; Kl. 12—2 2den St. og 2den R. Fransk Stil; Kl. 4—7 2den St. og 2den R. Regning. Tirsdag den 19de Juni Kl. 8—10 2den St. Latinsk Version.

I. Fredag den 15de Juni Kl. 8—11 1ste St. og 1ste R. Dansk Stil; Kl. 4—6 1ste St. og 1ste R. Tysk Version. Lørdag den 16de Juni Kl. 8—11 1ste St. og 1ste R. Arithmetik; Kl. 4—7 1ste S. Fransk Stil og 1ste R. Engelsk Stil. Mandag den 18de Juni Kl. 8—11 1ste St. og 1ste R. Regning; Kl. 12—2 1ste St. og 1ste R. Fransk Stil; Kl. 4—7 1ste R. Engelsk Version og 1ste St. Latinsk Stil.

Mundtlig: V. Tirsdag den 3die Juli Kl. 8 Græsk. Fredag den 6te Juli Kl. 8 Oldnordisk; Kl. 12 Latin. Lørdag den 7de Juli Kl. 5 Engelsk. Tirsdag den 10de Juli Kl. 12 Naturlære; Kl. 5 Fransk. Onsdag den 11te Juli Kl. 8 Historie.

IV. Fredag den 29de Juni Kl. 5 4de St. Dansk. Mandag den 2den Juli Kl. 12 4de R. Dansk; Kl. 5 4de St. Geografi. Tirsdag den 3die Juli Kl. 12 4de R. Engelsk. Onsdag den 4de Juli Kl. 8 4de St. Matematik. Torsdag den 5te Juli Kl. 8 4de R. Matematik; Kl. 12 4de St. og R. Naturhistorie. Fredag den 6te Juli Kl. 8 4de St. Græsk. Lørdag den 7de Juli Kl. 8 4de St. Historie; Kl. 12 4de R. Fransk. Mandag den 9de Juli Kl. 8 4de R. Naturlære; Kl. 12 4de St. Fransk og 4de R. Geografi. Tirsdag den 10de Juli Kl. 9½ 4de St. Latin; Kl. 12 4de R. Tysk; Kl. 5 4de St. Tysk. Onsdag den 11te Juli Kl. 5 4de R. Historie.

III. Fredag den 29de Juni Kl. 8 3die St.¹ Geografi og 3die R. Fransk; Kl. 12 3die St.² Geografi. Lørdag den 30te Juni Kl. 12 3die St.¹ Tysk. Mandag den 2den Juli Kl. 8 3die St.¹ Naturhistorie og 3die R. Dansk; Kl. 12 3die R. Arithmetik. Tirsdag den 3die Juli Kl. 8 3die St.¹ Historie og 3die St.² Arithmetik; 3die R. Tysk; Kl. 12 3die St.² Historie og 3die St.¹ Arithmetik. Onsdag den 4de Juli Kl. 12 3die St.¹ Latin; Kl. 5 3die St.² Latin. Torsdag den 5te Juli Kl. 8 3die R. Naturhistorie; Kl. 12 3die St.¹ Religion; Kl. 5 3die St.² Naturhistorie. Fredag den 6te Juli Kl. 8 3die St.² Religion; Kl. 5 3die St.² Fransk. Lørdag den 7de Juli Kl. 12 3die R. Engelsk. Mandag den 9de Juli Kl. 5 3die St.¹ Geometri og 3die St.² Tysk; 3die R. Naturlære. Tirsdag den 10de Juli Kl. 8 3die St.¹ Fransk og 3die St.² Geometri; Kl. 5 3die St.¹ Græsk og 3die R. Religion. Onsdag den 11te Juli Kl. 8 3die R. Geometri; Kl. 12 3die R. Historie; Kl. 5 3die St.² Græsk.

II. Fredag den 29de Juni Kl. 8 2den St.¹ Latin; Kl. 12 2den St.² Latin; Kl. 5 2den R. Geometri. Lørdag den 30te Juni Kl. 8 2den St.¹ Tysk og 2den R. Naturhistorie; Kl. 12 2den R. Naturlære. Mandag den 2den Juli Kl. 8 2den R. Fransk; Kl. 12 2den R. Historie; Kl. 5 2den St.² Geometri. Tirsdag den 3die Juli Kl. 8 2den St.¹ Fransk; Kl. 5 2den St.² Fransk og 2den R. Arithmetik. Onsdag den 4de Juli Kl. 8 2den St.¹ Religion og 2den St.² Geografi; Kl. 5 2den St.¹ Geografi og 2den St.² Religion. Torsdag den 5te Juli Kl. 5 2den St.¹ Historie. Fredag den 6te Juli Kl. 12 2den R. Geografi; Kl. 5 2den R. Engelsk. Lørdag den 7den Juli Kl. 8 2den R. Religion; Kl. 12 2den St.² Arithmetik. Mandag 9de Juli Kl. 8 2den St.¹ Geometri og 2den St.² Tysk; Kl. 5 2den R. Tysk. Tirsdag den 10de Juli Kl. 8 2den St.² Historie; Kl. 5 2den St.² Naturhistorie. Onsdag den 11te Juli Kl. 12 2den St.¹ Naturhistorie; Kl. 5 2den St.¹ Arithmetik.

I. Fredag den 29de Juni Kl. 8 St. Arithmetik; Kl. 12 R. Arithmetik. Lørdag den 30te Juni Kl. 12 St. Historie og R. Religion. Mandag den 2den Juli Kl. 12 R. Fransk. Tirsdag den 3die Juli Kl. 12 St. Dansk; Kl. 5 R. Dansk og St. Fransk. Onsdag den 4de Juli Kl. 8 St. Latin; Kl. 12 R. Geografi. Torsdag den 5te Juli Kl. 8 St. Tysk og Kl. 12 R. Historie. Fredag den 6te Juli Kl. 8 St. Naturhistorie; Kl. 5 R. Geometri. Lørdag

den 7de Juli Kl. 8 St. Geometri og R. Tysk; Kl. 5 R. Naturlære. Mandag den 9de Juli Kl. 8 St. Religion. Tirsdag den 10de Juli Kl. 12 St. Geografi. Onsdag den 11te Juli Kl. 8 R. Engelsk.

C. Aarsprøven i Elementarskolen.

Skriftlig: Fredag den 15de Juni Kl. 8—10 A. B. C. Dansk Stil. Kl. 11—2 A. B. C. Regning. Lørdag den 16de Juni Kl. 8—10 A. Diktat.

Mundtlig: A. Onsdag den 4de Juli Kl. 8 A.¹ Naturhistorie; Kl. 12 A.¹ Tysk; Kl. 5 A.² Historie. Torsdag den 5te Juli Kl. 12 A.² Geografi; Kl. 5 A.² Tysk. Fredag den 6te Juli Kl. 12 A.¹ Regning. Lørdag den 7de Juli Kl. 8 A.² Naturhistorie; A.¹ Historie. Mandag den 9de Juli Kl. 12 A.² Regning; Kl. 5 A.¹ Geografi. Tirsdag den 10de Juli Kl. 8 A.¹ Dansk; Kl. 12 A.² Fransk. Onsdag den 11te Juli Kl. 8 A.¹ Religion; Kl. 12 A.¹ Fransk og A.² Dansk; Kl. 5 A.² Religion.

B. Onsdag den 4de Juli Kl. 8 B.¹ Geografi; Kl. 12 B.² Geografi. Torsdag den 5te Juli Kl. 12 B.¹ Religion; Kl. 5 B.² Tysk. Fredag den 6te Juli Kl. 8 B.² Religion; Kl. 12 B.¹ Tysk. Lørdag den 7de Juli Kl. 12 B.¹ Dansk; Kl. 5 B.² Naturhistorie. Mandag den 9de Juli Kl. 8 B.¹ Regning; Kl. 12 B.¹ Naturhistorie. Tirsdag den 10de Juli Kl. 8 B.² Regning; Kl. 12 B.² Dansk. Onsdag den 11te Juli Kl. 8 B.¹ Historie; Kl. 5 B.² Historie.

C. Onsdag den 4de Juli Kl. 12 Dansk. Torsdag den 5te Juli Kl. 8 Religion. Fredag den 6te Juli Kl. 5 Geografi. Lørdag den 7de Juli Kl. 12 Naturhistorie. Mandag den 9de Juli Kl. 5 Tysk. Tirsdag den 10de Juli Kl. 12 Historie; Kl. 5 Regning.

D. Aarsprøven i Smaaskolen.

Den skriftlige Prøve i Slutningen af Juni, den mundtlige Torsdag den 12te Juli Kl. 12—2 og 4—6.

Torsdag den 12te Juli Kl. 8 prøves nye Disciple.

Fredag den 13de Juli Kl. 1 Prøve i Sang.

— — — Kl. 2 Prøve i Gymnastik.

Lørdag den 14de Juli Kl. 1 bekjendtgjøres Udfaldet af Examenerne.

Mandagen den 20de August Kl. 8 begynder Undervisningen i det nye Skoleaar for Statsskolens og Elementarskolens Disciple, Kl. 9 for Smaaskolens.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Bekjendtgjørelsen af Prøvernes Udfald indbydes Disciplenes Forældre og Værger og Enhver, der har Interesse for disse Skoler og deres Virksomhed.

C. BERG.

RETTELSER:

- S. 38 L. 5 f. n. tilføjes: Latin i I. stud.
- 39 - 9 f. o. Fransk i V., læs: Fransk i V. og I.
- 39 - 14 f. o. Tysk i II, læs: Tysk i I.
- 60 - 12 f o. Barneøvelser, læs: Barreøvelser.
-